

St. Olav- posten

50 år
1972 - 2022

ORGAN FOR ORDENEN
RIDDERE
AV
DET HVITE KORS
1/2022 Årgang 50

Redaksjonen i
St. Olavposten
ønsker alle
Brødre og Søstre
en riktig God Påske

Fotograf Roar Svendsen XXV Steinkjer

Innhold

Leder, ved Per Støyva, Storkommandør	Side 3 - 4
For Hjerter og Ånd, ved Ivar Sørensen, Storprelat	Side 5 - 7
Solidaritet, ved Brede Vardeberg, Losje XVI Hamar	Side 8
Fra Losjenes aktiviteter:	Side 9 - 23
Losje I Drammen	Side 9
Losje III Kongsberg	Side 10 - 11
Losje V Fredrikstad	Side 11 - 12
Losje IX Tønsberg	Side 12 - 14
Losje X Skien	Side 15
Losje XI Sandefjord	Side 16
Losje XII Bergen	Side 16
Losje XIV Kristiansand	Side 17
Losje XVII Stavanger	Side 17
Losje XIX Trondheim	Side 18
Losje XXII Stiklestad	Side 18
Losje XXV Steinkjer	Side 19 - 20
Losje XXVII Drøbak	Side 21 - 23
Hva er en Skutilsvein? ved Erik Pettersen, Losje XVII Stavanger	Side 24 - 25
Fra Riksløsemøtene i mars 2022, ved Ivar Sørensen, Storprelat	Side 26
Stamhuskomiteen orienterer	Side 27 - 28
Hvorfor Nora? ved Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad	Side 29
Fra Senatets møte 12. mars 2022 på Hønefoss	Side 30
Fra Ordenens historie, ved Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad	Side 31 - 33
Nye Brødre, siden forrige nummer	Side 34
Fra Redaksjonen	Side 35
Tildeling av Hederstegn	Side 36
Brødre som har gått bort, siden forrige nummer	Side 37
Fra St. Olavposten nr. 2 1972	Side 38
Fra St. Olavposten nr. 3 1974	Side 39
Jeg velger meg april, av Bjørnstjerne Bjørnson	Siste side

Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norden

Stiftet 22. januar 1908

Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norden, c/o Åge Brenna, Blåbærvegen 14, 2670 Otta

Epostadr.: rhkssb@losje.org

Ordenens hjemmeside: www.losje.org

Storkollegiet:

Storkommandør	Per Støyva	Losje XXI	rhksk@losje.org
Storårmann	Trygve Jarholt	Losje II	rhksaam@losje.org
Storprelat	Ivar Sørensen	Losje X	rhksp@losje.org
Storkantor	Ellef Wahlstrøm	Losje XX	rhkska@losje.org
Storvokter	Gunnar Torp	Losje XI	rhksv@losje.org
Storseglbevarer	Åge Brenna	Losje XVIII	rhkssb@losje.org
Storstattholder	Arne Skive	Losje XIX	rhksst@losje.org
1. Stormarskalk	Tor Ole Hansen	Losje VI	rhk1sm@losje.org
2. Stormarskalk	Geir Nesheim	Losje XXI	rhk2sm@losje.org

Gode Ordensbrødre og Ordenssøstre

Uansett hvor hardt og brutalt vinteren rår er dette intet hinder for en ny vår.

Endelig kan vi igjen glede oss over lysere dager, der vårtegn stadig minner oss på at våren er i anmarsj, og du verden så fint det er å ha privilegiet til å kunne oppleve denne årstiden.

Vi lever i en verden som igjen har vist oss at fred og frihet slettes ikke er en selvfølge, det grusomme vi ser i Ukraina er bare nitrist og sørgelig for menneskeheten.

At verdens ledere i 2022 fortsatt finner at den grusomme handling det er å drepe sine motstandere er en aktuell løsning på uenigheter, ja det forferder og er forferdelig trist.

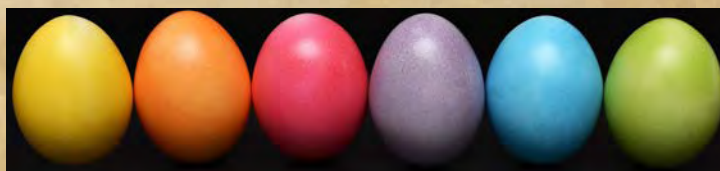
I den sannhet vil jeg mane mine Ordensbrødre til å dyrke Broderskapet, vis alltid nestekjærlighet til alle mennesker, og som et minste, respektere dine meningsmotstandere.

Vårt Broderskap er dessverre heller ikke selvsagt. For å høste - må man så. Og for å dele gleder og sorger trengs det noen å dele med. Derfor er det så viktig at man tar seg tid til å delta på Losjens møter, og før – under og etter møtene får den gode praten med sine Ordensbrødre. Men vårt felleskap burde ikke stoppe der. Å kunne møtes utenfor Ridderhallen i den profane verden i diverse sammenhenger, vil forsterke våre vennskapsbånd, og utvikle disse til trygge «Havner» i et livslangt perspektiv. Nå må det sies at dette er på stell i flere av våre Losjer, men dessverre er det en realitet at alt for mange Ordensbrødre kun møtes i Ridderhallene våre. La det derfor være et mål for oss alle å utvikle det gode Broderskapet til også å gjelde som sannhet utenfor våre terminfestede Losjemøter.

Vi ser at aktiviteten i studiegruppene våre både i lokale Losjer og i våre PLOer er en fin arena for å videreutvikle varme og varige vennskap, derfor bør man delta på slike møter. Selv om man har vært med lenge, vil man alltid finne nye vinklinger på kunnskapens bord i slike uformelle møter, og vår forståelse for Ordensarbeidet vårt vil styrkes.

Vinteren er nå for det meste bak oss, med mange store og små begivenheter. Vi har endelig, 1 år på overtid, fått installere nye Embetsverk i alle våre Losjer, tilbakemeldingene fra våre Embetsmenn i Storkollegiet og Kollegiet som har stått for installasjonene, er veldig positive, ja Losjene våre har ting på stell. Jeg vil takke dere alle for det, og håper at alle nye Embetsmenn har fått tilstrekkelig opplæring av de som er avløst, slik at de nye kan løse sine oppgaver på en god måte. Mange er de som ved installasjonsmøtene har fått tildelt sine høyst fortjente Hederstegn, Gratulerer igjen til alle disse. Det har også i vinter blitt avviklet jubileer, der meget gode arrangement har vært det som har møtt oss, takk til de Losjer som har avviklet flotte arrangement i så henseende.

Våre meget kunnskapsrike, arbeidsomme og særdeles dedikerte Brødre i Forskningskollegiet med vår Lærer i spissen har gjort og gjør en formidabel jobb med utvikling av våre nye Ritualer med tilhørende Hjelpehefter og Spørrehefter i Gradene 19 – 30. Dette arbeidet ser vi nå enden på, og jeg føler meg sikker på at disse nye Ritualene vil få sin velfortjente ratifikasjon på Rikstinget på Eidsvoll i 2023. Dette arbeidet har satt RHK i en egen liga, når det gjelder åndelig kunnskap og utvikling for den enkelte Ordensbroder. Vårt Kollegia med Høyst Verdige Overkommandør i spissen har fulgt opp vår Embetsmannsgruppe til Riksting 2023, og i Rikslosjemøter under Kollegiets flinke Embetsmenn sin ledelse, tildelt disse Kandidatene sine grader fra 19. Grad frem til nå 27. Grad.

Våre kloke Brødre i RHK Akademiet og Forskningskollegiet har, sammen med de utnevnte studiekoordinatorene og studieveilederne i de forskjellige PLOene, stått for opplæringen av denne gruppen fra 19. til 30. Grad, stor takk til alle dere som har bidratt til at vi kommer i mål her, og at disse Kandidatene vil være valgbare til Embetsmannsposter og Komiteer i Ordenens øverste ledelse på Rikstinget på Eidsvoll i 2023.

Vår sentrale Rekrutteringskomité med Storårmann som retningsviser, har heller ikke ligget på latsiden, her vil vi ganske sikkert få se gode resultater i hele Losjelandet om ikke lenge, det er viktig – ja det er det aller viktigste for vår Orden akkurat nå, gjør ditt for at din Losje skal nå sine målsetninger her. Skal vår Orden lykkes med dette viktige arbeidet kreves samarbeid, forståelse for hvor essensiell rekrutteringen er for fremtidens RHK og det kreves vennskap for å ta dette arbeidet helt frem til målstreken, hvert eneste semester.

Gode vennskap er for det enkelte menneske like viktig som luften vi puster i – blodet i årene våre og maten vi spiser- om man skal leve et fullverdig liv, de som mangler slike vennskap kan ganske sikkert underskrive min påstand her.

*Tusen takk for at du lytter,
når ingen andre kan forstå
takk for at du er der,
når alle andre må snu og gå.*

*Venner som deg er sjeldne
de vokser ikke på trær,
og jeg føler meg så heldig,
som har en venn som er så nær.*

Jeg vil avslutningsvis få takke alle som gjennom vinteren har fått våre Losjemøter på skinner igjen etter 2 vanskelige år, og ønsker alle mine Ordensbrødre og Ordenssøstre en fantastisk fin vår, ta deg tid til å se – lukte og sanse alt det fantastiske som skjer når «vinterkåpen» må vike plass og blir erstattet med alt liv som gror.

Med Broderlig Hilsen
Per Støyva, Storkommandør

FOR HJERTE OG ÅND

Talen nedenfor ble holdt av Storprelat, Ivar Sørensen, på Drott- og Hærmestermøtet høsten 2021. Talen inngår i den faste programposten på slike møter; For Hjerter og Ånd.

Gode Ordensbrødre!

I dette innlegget her i dag starter jeg med å banne litt i kjerka. Så jeg siterer fra de første innledende ordene i en biografi som kom ut i 2017, skrevet av journalist Asbjørn Bakke. Hendelsen er fra en begravelse:

En flaske veltet. Det klirret da den slo borti en annen og trillet en halvmeter.

- *Hysj! Vi er i kjerka, jo, for faen!*
- *Sorry! Var ikke meningen!*

*På tredje bakerste benk i Trefoldighetskirken i Oslo satt to smålurvete karer og hvisket høylytt til hverandre mens organisten spilte «**Anna Lovinda**».*

Noen har kanskje da allerede forstått at biografien handler om Erik Bye og at hendelsen skjedde i hans begravelse i sin tid, han døde 13. oktober 2004. Til stede i denne begravelsen var foruten disse karene fra uteliggermiljøet også Kong Harald, ministre og stortings-representanter, ved siden av mange kunstnere, krigsseilere og alle andre som hadde fått anerkjennelse og hjelp av Erik Bye og som ikke minst hadde den dypeste respekt for denne «Høvdingen» som gjennom mange år hadde satt sitt sterke preg på befolkningen i Norge. Seremonien ble også direkte overført på norsk TV.

La ikke denne innledningen i boken være noen oppfordring til banning i kjerka eller banning generelt, jeg liker jo ikke banning. Men det viser spennet i Erik Byes virke, at han favnet alle samfunnslag og kunne formidle sitt virke og kommunisere med både eksellenser, vanlige folk og de som falt litt utenfor «normalen», og også de som befant seg helt utenfor noen rangstige. Som Erik Bye selv beskrev det: «*Å møte mennesker gjør man ikke uten å bli merket av det. Flyktig eller ikke flyktig, alle sinn, skjebner og livssituasjoner man kommer i berøring med, er nødt til å sette sitt preg og bli deler av en selv. Noen i sterkere grad enn andre*».

Et av vår Ordens viktigste budskap og rettesnor i vårt ordensarbeide er **NESTEKJÆRLIGHET**. Men hva betyr så dette i praksis? For å kunne yte nestekjærlighet i praksis må vi være interessert i virkelig å se og møte våre medmennesker, på deres egne premisser, nettopp slik jeg oppfatter at den godeste Erik Bye var spesielt flink til

Han var, og er fortsatt etter sin død, i hvert fall for min generasjon, en kjent og kjær skribent, poet, visesanger, programleder i radio og TV, og i mitt hode, en ekte filantrop og da i den opprinnelige betydningen av ordet, en menneskevenn. Erik Bye hadde jo selv levd et til dels omflakkende og rastløst liv, med mange fasetter, men med et stort engasjement for andre og med et stort følelsesregister. Han var rett og slett opptatt av mennesker, mennesker med forskjellige bakgrunn og forutsetninger og med ulik fordeling av «goder» her i livet. Til det menneskelige hører også det å måtte gjøre ulike valg, også feil valg, og det å innse og akseptere at vi alle gjøre våre feil i løpet av et langt liv. Men samtidig klarte han å formidle at alle kunne ha en interessant historie å fortelle, som alle kunne ha godt av å høre og kanskje noe å lære av.

Og da er vi inne i vår Ordens gode lære. Han er en person som jeg synes har fått fram dette budskapet om Nestekjærlighet og mellommenneskelige forståelse i sine viser og vers, eller historier som han fortalte som journalist, skribent og radio- eller tv-vert. Særlig fikk han det beste ut av hverdagsmenneskene og de i samfunnet som ikke var blant de privilegerte. Erik Bye var en ydmyk og søkende person, særlig var han en raus person mot så mange, og han likte å møte mennesker. Og, ikke minst, han møtte alle mennesker med verdighet og respekt. Han fikk frem det gode og det store i menneskene ved å forsøke å forstå. Alle mennesker bærer i seg noe verdifullt og interessant, men alle er ikke i stand til å få dette frem på en god måte. Derfor kan noen mennesker trenge en person som Erik Bye, som gjennom sin trygge, respektfulle og varme væremåte, fikk menneskene til å åpne seg og vise frem sine kvaliteter og/eller det allment menneskelige spennet mellom gode og onde dager, mellom tro og tvil, gleder og sorger, tillit og mistillit, og ikke minst det å bygge opp litt selvtilit og tro på seg selv og ens egenverdi og kanskje finne sin egen form for «frihet».

En annen interessant bok i den forbindelse heter «Byes Beste» med utvalgte dikt, viser og fortellinger. Det ekstra interessante med boken er en del bakgrunnshistorier hvor han forteller hvordan enkelte viser og dikt ble til. Noen av disse historiene er også med i den ovennevnte biografien.

Jeg tenkte derfor at jeg kunne formidle, til ettertanke, en fortelling som heter **OLES VISE**. Erik Bye forteller om et tilfeldig møte med en eldre uteligger i etterkrigstidens Oslo, i en bunker rett under Akershus' murer, når han forsøkte å finne intervjuobjekter til i sin gryende tilværelse som radiojournalist. Det første som fanget Erik Byes oppmerksomhet var et bål foran bunkeren. Han fikk raskt kontakt med Ole og lot båndopptakeren gå mens han pratet om løst og fast og fikk Oles syn på tilværelsen, det ble etter hvert lite spørsmål å stille, det ble heller Oles egen beretning. Ole var loslitt og fillete, med dårlige sko. Hygienen var så som så, men han var nøye med hendene og ansiktet. Han gledet seg over å våkne tidlig i en søvnnig by, fuglene som sang og blomster han kunne plukke og kanskje selge til noen serveringssteder. Han kunne fiske til selvberging, men fikk han ål solgte han den til fiskehandleren, ålen var for fin fisk for Ole. Og han observerte byens lyder og døgnrytmen. Erik Bye skrev senere et kjent dikt og sang om denne Ole, som på sine eldre dager hadde valgt et liv i «frihet» som uteligger fremfor en tilværelse på et gamlehjem han var tilbudt. Erik Bye var ikke opptatt av å forskjønne eller idyllisere en slik tilværelse, men fikk veldig respekt for denne gamle mannen ettersom de pratet om hvordan denne fylte dagene med, for ham, mye positivt av ymse små gleder, utfordringer og gjøremål. Ole bidro på sin måte for å opprettholde en viss verdighet uten å leve på rene allmisser. Jeg oppfatter at Erik Bye ikke var noen jagende sensasjonsjournalist. Han var derimot en meget følsom person, følsom for ikke å såre noen og følsom i sine beskrivelser av mennesker og omstendigheter, han ønsket å formidle historiene så ekte som mulig, gjerne uten å navngi vedkommende. **Oles Vise** er en slik historie.

Før jeg leser Oles Vise for dere vil jeg oppsummere denne sekvensen med at Hovedbudskapet for oss alle bør være følgende: **Vi kan alle bli flinkere til å få det beste ut av hverandre!** Dvs. å få det beste frem hos den enkelte, gi alle en mulighet for å fortelle sine egne historier på sine egne premisser, og kanskje kan vi hjelpe til med å formidle dette. Kan vi si noe hyggelig og bra om mennesker bør vi absolutt gjøre det!

Her følger **Oles Vise** etter Erik Byes møte med ham i 1959:

Så nører jeg atter en nying
i skyggen av Akershus.
En tanke før sol er jeg våken
og lunker litt grut i mitt krus.

Mitt bål er den første lampe
som gløder i søvnens by.
Men over meg svulmer en himmel
alt svanger med kommende gry

Se skipenes strenge skygger,
snart står de i klar profil,
med stavner som glefser mot fjorden
og hungrer mot salte mil.

Hør fuglene våkner i muren
Der fløy alt de første vekk.
Ja, stakkar, de må vel på arbe
som gutta på Akers Mek.

Som dem har jeg slitt så det kjentes,
og nappet dun av mitt bryst.
Men nå er jeg meget gammel
og lever som Ole har lyst.

Sitt stille, og skrem ikke småfugl n,
de pleier å komme hit nå.
De vet jeg har brød i lomma
og de vet at de pleier å få.

Og brødet det fikk jeg av Hansen,
en ærlig Stavangermann
som stjeler litt snadder i byssa
og gir meg, sånn dann og vann.

Og ellers så plukker jeg blomster
og pynter på Gullfiskens bord.
Iblant vanker saltkjøtt og erter
iblant vanker vennlige ord.

Og fanger jeg ål under brygga,
da selger jeg ålen til Nils,
og setter meg høyt oppå vollen
i fred, for å nyte min pils.

Og der flammer blomster i gresset,
og der syns jeg verden er god.
Især når jeg kan kjenne våren
igjennom hvert hull i min sko.

Men nå er visst byen blitt våken
Se, kranene strekker alt hals
Snart myldrer alt folket mot lyset
og hverdagens vettlausavals.

Og da søker Ole til skyggen
av parkens barmhjertige trær.
Konstabelen ryster på hodet,
men lar meg få bli der jeg er.

Farvel, jeg må børste min jakke
og gnukke litt lort av min hud.
For jeg er en svært gammel herre,
og rein vil jeg møte min Gud.

Takk for oppmerksomheten!

SOLIDARITET

Tekst: Brede Vardeberg, Skald Losje XVI Hamar
(Innlegget ble holdt i Losje XVI Hamar i mars 2022)

Mars er jo den første vårmåned, noe som indikerer at vår del av verden går mot varmere og lengre dager. Det ligger altså en glad forventning i luften, og det er tiden for at naturen igjen snart vil fremstå med all sin livgivende frodighet. Jorden går altså ufortrødent videre på sin syklus, med tydelig beskjed om sitt tilbud for fremtidig liv og håp for menneskeheten.

Til tross for en økende, lengre og lysere himmel over oss, er det kommet stadig mørkere skyer øst for oss. Et mørke som drar mange større skygger med seg, og som har en vond konsekvens og smitteeffekt, som kan treffe oss alle.

Et uskyldig folk og land er rammet av den største tragedie, ved at en sulten og sterk nabo har ønsket om å overta og underkue hele landet. Hele landets befolkning kjemper nå fortvilet og tappert, for å beskytte og berge sitt land og folk. Det er bare det at de står ovenfor en stor overmakt, og trenger all den hjelp de kan få.

Hele den vestlige verden er smertelig klar over dette, og det organiseres for fullt mange typer hjelp. Store deler av befolkningen er jaget på flukt, mot noe som er usikkert og ukjent, men som er helt nødvendig i håpet om å redde egne liv. Den frie verden stiller nå solidarisk opp for å prøve å støtte og hjelpe, så langt det er mulig i en så vanskelig situasjon.

Det viser hvor utrolig viktig det er å ha et godt forhold og samarbeid med venner som kan hjelpe, når vanskeligheter dukker opp. Igjen er dette med på å bevise nødvendigheten av å være med på bygge opp noe sammen, og danne gode og trygge fellesskap.

Det å stå alene er alltid vanskelig, og usikkerhet, hjelpeløshet og følelsen av avmakt, kan fort komme sigende på. Det å kunne ha noen å lene seg på når livet butter imot, er utrolig viktig. Noen som kan lytte, vise solidaritet, være tilstede, og eventuelt også hjelpe og støtte om mulig, er helt uvurderlig.

Dette gjelder i alle sammenhenger, like mye i såkalte små saker, som i større saker. Konsekvensene for den enkelte kan føles like viktige og store uansett. Så det å vise hjelpsomhet, solidaritet og medfølelse til noen som vi vet kan ha det vanskelig, gjerne på hjemmebane, jobb eller blant venner, er veldig viktig. Dette kan dreie seg om sykdom, ensomhet, lengsel, depresjon eller lignende, og da kan det være til stor hjelp å bare være til stede, eller vise at en tenker på en. Alt vil altså være til hjelp for den som er plaget.

Vi er heldige som er med i en Losje, der nettopp samhold og vennskap er nøkkelfaktor, og er fremtredende og viktige faktorer i vårt arbeid, egentlig for hverandre. Før eller senere kan vi alle få behov for å føle denne støtten og samhørigheten, der vår solidaritet med hverandre bør være fremhevende. Vi er nå i disse tider igjen blitt påminnet om hvor viktig behovet for dette kan være.

Så vær med på å fortsatt bygge videre på dette viktige arbeidet, som vil være til gagn og nytte for hele samfunnet, og ikke minst for oss selv og våre familier.

FRA LOSJENES AKTIVITETER:

Opptak av ny Broder i Losje I Drammen

Tekst: Kjell Wåde, Kansler

Foto: Thor-Richard Kligen, Lendermann

Losje St. Olav nr. 1, Drammen hadde opptakelse av ny Broder 21. mars 2022.

Her er et bilde av vår nye Broder Jan Erik Abrahamsen, flankert fra venstre Høye Drott Tore Johansen og til høyre fadder og Broder, Roger Ludvigsen.

Fra venstre: Drott Tore Johansen, Broder Jan Erik Abrahamsen og Broder Roger Ludvigsen.

Rapport fra Losje III, Kongsberg

Tekst: Tore Storm Ørebech

Foto: Povel Østergaard, Kansler

I forrige nr. av St. Olavsposten proklamerte St. Olav III med brask og bram at «nå er vi i gang igjen». Men vi fikk en nedtur på slutten av året, da det største møtet i året, **julemøtet 2021, måtte avlyses**. Det var en slukøret Brodergjeng som gikk julen i møte. Skal vi benytte et uttrykk fra Kongsberg så var dette som å «snuble i ovarennnet».

Året 2022 begynte ikke bedre, da det første møtet i januar også måtte avlyses grunnet den økende covid-smitten i samfunnet generelt.

Derimot, den 24. januar ble det igjen en oppstart. Årets Generalforsamling ble gjennomført med de nødvendige poster i henhold til Konstitusjonen og tilleggsreglene for losjen.

Det ble gjennomført valg av Embetsmenn i henhold til valgkomiteens innstilling og det var nok engang stor grad av «gjenbruk». Det ble noen om rokkeringer i Embetene blant Embetsmennene som var valgt i 2021. Den eneste nye i 2022 var 2. Skutilsvein.

Installasjon ble gjennomført 7. februar av Storvokter Gunnar Torp med Forrettende Marskalker Drott Terje Skogen og Kansler Åge Berg, begge Losje XI Sandefjord. Dessverre måtte Storvokter gi Drott tillatelse til å Etterinstallere Skald, Kantor, 2. Skutilsvein og Indre Losjevakt ved en senere anledning.

Nyinstallerte Embetsmenn og «Installatører», fra venstre Storvokter Gunnar Torp, Drott Losje XI Terje Skogen, Kansler Losje III Povel Østergaard, Kansler Losje XI Åge Berg, Jarl Losje III Roger Stenersen, Skattemester Losje III Sigmund Borge Raa, Lendermann Losje III Frode Sturlasson Mæhre og Drott Losje III Christian Follstad.

Installasjonsdagen sto også i feiringens tegn. Losje III hadde igjen en Broder som ble tildelt Hederstegn for lang og tro tjeneste. Denne gangen var det **Broder Edgar Oluf Haugen som ble tildelt Hederstegn for 25 års medlemskap** av Storvokter Gunnar Torp. Kansler leste vita for jublanten og Storvokter avsluttet tildelingen med å lese diktet Tord Foleson av Per Sivle.

Fra venstre Storvokter Gunnar Torp, Jubilant Edgar Haugen og Drott Losje III Christian Follstad.

Som en gammel Losje har også Losje III Brødre med høy alder. **17. februar fylte Broder Odd J. Bråthen 100 år.**

Grunnet faren for Corona-smitte ble det ikke gjennomført besøk, men han ble overlevert en skikkelig blomsterhilsen fra Losjen. Broder Odd ble tatt opp i vår Orden 17. november 1958 og slått til Ridder 31. oktober 1960. Han har med andre ord vært en Broder i Ordenen i 63 år.

Broder Odd har vært en aktiv Broder i Losje III og RHK. På 1960-tallet var han Jarl og Kansler, på 1970-tallet Drott og Lendermann og så sent som 1993, 2. Skutilsvein. På 1980-tallet var han også medlem av RHKs lovkomit .

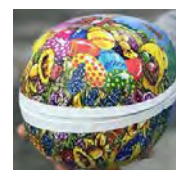

Broder Odd J. Bråthen i en yngre utgave

Det gror også litt i Losje III. **21. februar ble det gjennomført Forfremmelse av to Brødre til 2. Grad.** Dette var Brødrene Svein Erik Bruun og Kevin B. Christiansen. Med dette har ikke Losje III Brødre i 1. Grad.

Nye 2. Gradsbrødre, fra vestre Sven Erik Bruun, Drott Losje III Christian Follstad og Kevin B. Christiansen

60 års jublant i Losje V Fredrikstad

Tekst: Knut A. Olsen

Lørdag 22. januar 2022 hadde vår Broder Finn Arnesen vært medlem av Losje St. Olav V Fredrikstad i 60 år. Dette fikk vi markert på en fin måte i et hjemmebesøk hos ham. Dessverre døde Broder Finn måneden etter, den 26. februar 2022. Vi lyser fred over hans gode minne

Broder Finn er født 8/11 1933, og var 88 år sist høst. Han ble tatt opp i vår Losje 22/1 1962, og i 2. den Grad 22/10 1962 og i 3. dje Grad 30/10 1963. Han har vært Ytre vakt.

I anledning Broder Finns jubileum var

Brødrene John Vister og Knut Olsen på besøk hos ham. Broder Finn var blitt syk og sengeliggende og av den grunn var vi to gamle medlemmer stedfortredere vi er gamle kjente fra ungdommen av i Røde Kors Hjelpekorps for Rådet i vår Losje. Finn var en aktiv Røde kors mann bl.a. var han med Sentralstyret i mange år, og i den lokale Røde Kors foreningen var han også aktiv ved bl.a. da Bratlia Daghem for Psykiske barn ble bygget og senere da det ble utvidet.

Broder John og jeg var som sagt på besøk hos broder Finn og hadde med oss den tradisjonelle krystallvasen og blomster og hilste fra Drott og Rådet i vår Losje. Broder Finn satte pris på at det var oss to gamle kjente som kom til ham på denne dagen, kona hans Gerd var med oss hele tiden og praten gikk. Broder Finn orket ikke så meget så besøket varte i en liten time. Da vi gikk ba oss hilse så mye tilbake til vår Losje, som ble gjort på det første møte etterpå.

Opptak av ny Broder i Losje V Fredrikstad

Tekst og foto: Terje Berger

Onsdag 16.mars 2022 ble Ulrik Andreas Dahle Sivertsen tatt opp i vår Losje. Sammen med ham står Rune Ramberg, Drott i Losje V Fredrikstad.

Fra venstre: Broder Ulrik Andreas Dahle Sivertsen og Rune Ramberg, Drott

Innholdsrikt Fellesmøte i Tønsberg for Losjene IX Tønsberg, X Skien og XI Sandefjord, med feiring av 70 års Åremålsdag for Losje IX Tønsberg og tildeling av 25 års Hederstegn

Tekst: Broder Geir Gurrik

Foto: Brødrene Knut-Martin Østbye, Steinar Halvorsen og Geir Gurrik.

Onsdag 16.mars 2022 ble det avholdt et Fellesmøte for Losjene i Vestfold og Telemark, Losje IX Tønsberg, Losje X Skien og Losje XI Sandefjord. Samtidig var det også feiring av 70 års åremålsdag for Losje IX Tønsberg.

Losje IX ble stiftet 23.mars 1952 og i den forbindelse ble det invitert til 70 års åremålsdag feiring med Gode Ordensbrødre i Losje I Drammen, II i Oslo, IX i Tønsberg, X i Skien, XI i Sandefjord og XIII i Hønefoss.

Under losjemøtet ble det tildelt **25 års Hederstegn** til **Broder Knut Fredrik Østbye** og tildelingen ble utført av Aktverdige Storårmann, Broder Trygve Jarholt.

Etter losjemøtet gikk Brødrene ned i salongen for et **musikkinnslag utført av Erling Wendt**, som spilte flotte toner med fiolinen. Stykket han framførte var «Pachelbel - Canon in D».

Fra Erling Wendt sin Violin kom det flotte toner. (Foto: Steinar Halvorsen)

Fra venstre Aktverdige Storårmann Broder Trygve Jarholt, Broder Knut Fredrik Østbye og Høye Drott Losje IX Broder Helge Rivalsrud (Foto: Broder Steinar Halvorsen)

I tidligere dager var det **en tradisjon at vi i Losje IX Tønsberg serverte en Torskemiddag på Åremålsdagen** og denne tradisjonen ønsket vi å ta opp igjen i år.

Brødrene fikk servert nydelig en tallerken bestående av et godt stykke Torsk med rogn og lever som tilbehør.

Toastmaster for taffelet og en særdeles dyktig dirigent var **Broder Skald, Stein Gusdal**.

Først på talerlisten var **Høye Drott i Losje IX Tønsberg, Broder Helge Rivelrud**, som ønsket Brødrene igjen velkommen til denne feiringen av Losje IX sin 70. åremålsdag. Han hadde tanker rundt den tiden da Stiftelses-Brødrene jobbet for oppstart av losjen i Tønsberg og undret seg over at de hadde så god tid til dette den gang, for da jobbet man jo 5 dager i uken og halve lørdagene. Men de tok seg tid og i dag sitter vi her og bærer frukter av dette arbeidet. Det står stor respekt av dette. Høye Drott takket så de fremmøtte Brødrene for at de ville feire denne dagen med oss i Tønsberg.

Neste på talerlisten var **Aktverdige Storårmann, Broder Trygve Jarholt**, som takket for invitasjonen til Skreiaften. En aften han hadde gledet seg lenge til. Han sa videre at det er en opplevelse å få være med å oppleve et godt gjennomført Losje møte, og som er satt i ånden av vår Orden.

Møter som dette hvor det er mange Brødre fra flere losjer, viser hvilken Orden vi er.

Han ønsket å trekke frem:

- Den sosiale gode stunden.
- Samtalen mellom Brødrene.
- Gleden av treffes igjen – selv om det er en stund siden.
- De gode innleggene under møtet.

Han gratulerte så Losje IX Tønsberg med Åremålsdagen, takket for et godt møte og et minneverdig måltid.

Det ble så utført tre skåler hvor alle reiste seg.

- For Broderskapet i vår Orden
- Til Stiftelsesbrødrene i 1952
- Til fremgang og utvikling for Losje IX Tønsberg

Aktverdige Storprelat, Broder Ivar Sørensen, gratulerte igjen Losje IX med Åremålsdagen og han hadde sett frem til å kunne møtes igjen i et slikt Fellesmøte, det er nå over 2 år siden sist fellesmøte som ble avholdt i Losje X Skien 16.10.19, og forventningen hadde stått i stil til det.

Han informerte også om at når det er noe som skjer i losjene er det ønskelig at det blir sendt inn bilder og tekst til St. Olavposten. Håper også at dere Brødre bruker tid til å lese alle innleggene som sendes inn og trakk frem spesielt Broder Morten Strømsodd, fra Losje XIII Hønefoss, for de fine ordene og kunstverket han har delt med oss i St. Olavposten.

Under taffelet ble det også talt fra **Høye Drotter i Losje XI Skien, Broder Nils Helge Lunden og i Losje XIII Hønefoss, Broder Nils Helle**. Begge gratulerte Losje IX med Åremålsdagen og takket for et hyggelig møte sammen med gode Ordensbrødre her i Tønsberg.

Broder Roar Kristiansen Hølen, fra Losje XIII Hønefoss, hadde et lite innlegg og takket så for et hyggelig Brodermåltid sammen med gode Ordensbrødre.

Jubilanten, **Broder Knut Fredrik Østbye**, takket for tildelingen av **25 års Hederstegn** og alle gratulasjoner. Det var min far som var medlem i Ordenen, som ønsket at jeg ble medlem. Beklageligvis skjedde det etter hans bortgang. Min sønn, **Broder Knut-Martin Østbye**, er også medlem og som eneste i Ordenen er vi da tre generasjoner. Har bare gode minner som medlem i Ordenen og Losje IX Tønsberg.

Høyst Ærede Hærmester PLO Kaupang, Broder Sigmund Bell Rysst, gratulerte Losje IX med 70 års Åremålsdag og syntes at Torskevisa vi sang i kveld var fin den, men han ønsket at vi skulle også tenke på «Torskvise» av Torbjørn Egner og satte da i gang å synge sin egen versjon av visa, og han ba også om at alle Brødrene sang på verset «Faderullan dei faderullan dei faderullan dullan dei», noe som ble gjort med høy stemmeføring av Brødrene. Dette satte den gode stemningen opp enda ett hakk.

Videre i taffelet ble det utført loddtrekninger utført av trivselskomiteen ved Brødrene Bjørn Risa og Geir Gurrik. Det ble utdelt flytende gevinster i flere varianter til heldige vinnere. Av premiene var honning og druegelé produsert på Tjøme, disse hadde også Ordenens logo på etikettene. Gratulerer til alle vinnerne!

Med den gode stemningen ble det gode taffelet avsluttet med at **Høye Drott i Losje XI Sandefjord, Broder Terje Skogen**, holdt takk for maten talen. Restauratøren med hans medhjelpere ble så takket for maten med applaus.

Fra Losje I Oslo møtte det 3 Brødre, Losje II Drammen 1 Broder, Losje X Skien 7 Brødre, Losje XI Sandefjord 10 Brødre, Losje XIII Hønefoss 10 Brødre og Losje XI Tønsberg 17 Brødre. Totalt fremmøtte 48 Brødre denne onsdagskvelden i Tønsberg.

På vegne av Rådet i Losje IX ønsker jeg å takke alle fremmøtte Brødre som ville dele denne kvelden sammen med oss. Vi er beæret over å alle de gode ord og varme som ble vist oss. Håper vi kan få til flere slike fellesmøter i fremtiden.

Losje X Skien viser igjen god aktivitet

Tekst: Ivar Sørensen, Storprelat

Foto: Asle Folkestad og Ivar Sørensen

Etter et par års utsettelse på grunn av flere korona-nedstegninger, ble to av våre Gode Ordensbrødre endelig overrakt **40 års Hederstegn** nå i 2022. Det var Brødrene Bjørn Inge Haraldsen og Sten Anker Vang som ble dette til del. De har vært og er fortsatt meget aktive Brødre og har innehatt en rekke krevende verv i lokal- og regional Losje.

Fra venstre Nils Lunden, Drott, Broder Bjørn Inge Haraldsen, Broder Sten Anker Vang og Ivar Sørensen, Storprelat. Foto: Asle Folkestad.

I tillegg til aktivitetene i Losjelokalene har Losje X tatt opp igjen **den ukentlige «tirsdagstrimmen»**. Det er en distanse på 5-6 kilometer rundt det sentrale Hjellevannet i Skien, i starten på Telemarkskanalen. Dette gir oss en god trim en times tid, og anledning til å være litt sosiale, med litt hyggelig prat. Vi får også fulgt litt med på nye byggeprosjekter og byutviklingen rundt vannspeilene i byen.

Ivrige trimmere i starten av løypa. Foto: ukjent, vi huket tak i en vi møtte på vår vei.

Mange Brødre tar denne faste runden rundt Hjellevannet hver tirsdag. Foto: Ivar Sørensen

Brødre fra Losje XI Sandefjord på besøk til Losje III Kongsberg og med hyggelige oppgaver under Installasjonen der.

Tekst og foto: Terje Skogen, Drott

Broder Åge Berg, Broder Terje Follstad, Broder Terje Skogen, og Storvokter Gunnar Torp, alle fra Losje XI Sandefjord, reiste opp til Kongsberg for å installere Råd og Hird. Turen oppover gikk greit, men vi hadde noen problemer med å finne frem til losjelokalet, men etter en stund og med tlf kontakt med Drott Christian Follstad kom vi frem. Vi ble alle mottatt på høvelig vis og vi alle storkoste oss sammen med Brødrene i Kongsberg. Det er jo litt spesielt at losjen i Kongsberg eies av losjen i Kongsberg sammen med noen andre av stedets Losjer.

Som nevnt var Terje Follstad med oppover fordi Drott i Losje III Kongsberg, er hans sønn Christian Follstad, som gjennomførte kvelden på en glimrende måte. Etter Brodermåltidet med mange gode taler måtte vi fra Losje XI Sandefjord sette nesen hjemover så ikke det ble alt for sent å komme seg hjem. Vi vil benytte anledningen å takke Losje III Kongsberg for en minnerik kveld og ønsker dem lykke til i det nye semesteret.

Far og sønn Follstad, Terje og Christian.

Opptak av 2 nye Brødre i Losje XII Bergen

Tekst og foto: Vidar Bakke Navrestad, Kansler

Til tross for fremdeles stor smitte rundt oss i Bergen, er det allikevel en stor glede å oppleve at samfunnet nå nærmer seg mer normale tilstander. På møtet i Losje XII Bergen onsdag 23. februar 2022, gjennomførte vi et meget flott og etterlengtet opptakelsesmøte til 1. Grad, for 2 nye Brødre.

Fra venstre: Fadder Christoffer William Hallås Farestveit, 1. Grad Kristian Grøhn, Drott Rune Rikstad, 1. Grad Arne Emil Jensen, Fadder Roald Farestveit og Fadder Arild Klokkernes

Losje XII er i full gang med å følge opp vedtak fra GF. Herunder budsjett for rekruttering, samt oppfølging av rekrutterende Brødre. Rekrutteringsansvarlig Roald Farestveit, og Markedsansvarlig Christoffer William Hallås Farestveit, er begge i god gang. Pr i dag er Rekrutteringsansvarlig i dialog med inntil to mulige kandidater, slik at dette arbeidet pågår uten stopp. Rådet har en meget optimistisk holdning til at vi skal lykkes med Losjens rekrutteringsbudsjett for inneværende år, og vel vitende om at dette krever en stor innsats fra samtlige Brødre. Og i tråd med gjeldende passord tillater vi oss å være pågående og optimistisk.

Installasjon og opptak i Losje XIV Kristiansand

Tekst: Kjetil Tønnessen Lund, Drott

Foto: Svein Ove Kvasnes, Jarl

Det ble gjennomført en flott Installasjon for Losje XIV den 9. mars 2022. Den høytidelige seremonien ble ledet av Storkanter Gunnar Torp. Det ble satt inn 7 Embetsmenn, så Drott fikk fullmakt til å etterinstallere de fraværende Embetsmennene.

Vi var også så heldige at vi på dette møtet kunne ta opp en ny Broder i vår Losje, Broder Håkon Flak Fagerland.

Fra venstre Drott Kjetil Tønnessen Lund, i midten vår nye Broder Håkon Flak Fagerland og til høyre Storkanter Gunnar Torp.

En blid og fornøyd Broder Håkon Flak Fagerland etter sin opplevelse av opptaket til 1. Grad i vår Orden.

Installasjon i Losje XVII Stavanger

Tekst og foto: Jon Ola Gisnås

Tirsdag 8 februar, var Losje XVII klar for installasjon. Vi fikk storfint besøk av fem Brødre fra Losje XX Haugesund, og Storkantor Ellef Wahlstrøm stod for selve installasjonen. Han fikk hjelp av forrettende Stormarskalker Birger Nordnes og Øyvind Naustvik, også fra Losje XX Haugesund.

De nye embedsmenn avbildet sammen med Storkantor.

Bak fra Venstre: Ove Årthun (Skald), Rune Holm (Ytre Losjevakt), Egil Kristiansen (Indre Losjevakt), Jostein Vik (2.dre Skutilsvein), Jan Willy Kristiansen (1.ste Skutilsvein) og Rolf Magne Larsen (Kansler).

Foran fra Venstre: Ernst Christian Tapper (Kantor), Petter Alvestad (Jarl), Terje Høiland (Drott), Ellef Wahlstrøm (Storkantor), Jon Ola Gisnås (Lendermann), Jarle Thornes (Skattmester).

Stilfull Installasjon i Losje XIX Trondheim

Tekst: Peder J. Smehaug

Foto: Tor Erik Dankwort

Losjemøtet 10.02.22 ble en minnerik opplevelse for de 21 Brødre som var til stede. Møtet ble ledet av Drott Geir Sivertsvik, som innledet med tanker rundt kveldens temaord: «Embedsmann».

Det ble grundig berørt siden dette var vårt Installasjonsmøte. De nye Embedsmenn ble på en ritualmessig og verdig måte installert i sine nye Embeder av Verdige 1. Overmarskalk, Knut Asbjørn Aasland. Forrettende Stormarskalk var Brødrene Tor Heimdal og Geir Tore Dybvad fra Losje XXV Steinkjer. Vår nye Drott, Thomas Inge Bruaset avsluttet møtet og takket Brødrene for tilliten som er blitt vist til de nyinnsatte Embedsmenn.

Kvelden ble avsluttet med et hyggelig taffel og godt brodertreff i salongen.

De nyinnsatte Embetsmenn i Losje XIX Trondheim.

1 rekke f.v.: K.: Asbjørn Bakås, J.: Øystein Haavik, D.: Thomas Inge Bruaset, fung.L.: Mats Wennberg, Sk.m.: Tor Erik Dankwort

2.rekke f.v.: Y.lv.: Pål Yttersian, 1.Sk.sv.: Geir Syrstad. Kantor: Geir Sivertsvik, Sk.: Stig Hogstad, 2. Sk.sv.: Jan Kristian Syrstad, I.lv.: Terje Gran

Losje XXII Stiklestad, kaffetreff på Primstaven.

Tekst og foto: Ola Grenne

Brødrene i Losje XXII Stiklestad har et daglig tilbud om å møtes til en kaffeprat i Losjelokalene på Verdal. Som et kjærkomment avbrekk ble det den 23/2 avtalt at de som hadde anledning kunne ta turen til Inderøy, der vår nyeste Broder, Jan Erik Iversen, driver Primstaven, som er Bokhandel, Antikvariat, Livescene og Netthandel. Her finnes det noe for enhver smak og ekstra mye innenfor mystisisme og alternative retninger. Etter en omvisning fikk Brødrene servert kaffe og en nydelig kake. På oppfordring fortalte Broder Jan Erik historien til bokhandelen, fra Manumu i Trondheim (1978), frem til Primstaven på Inderøy, der det har vært en mystisistisk og alternativ tråd hele veien. Vi hadde en fin formiddag.

Tusen takk Jan Erik, vi kommer gjerne tilbake.

Med Broderlige hilsener fra kaffegjengen.

Primstaven, Straumen i Inderøy

Fra venstre Brødrene Ola Grenne, Svenn Arne Muggerud, Arvid Pleym Husan, Olav Næss, Asbjørn Pettersen, Klaus Myran og Jan Erik Iversen

Oppsummering av aktiviteter i Losje St. Olav XXV Steinkjer

Tekst og Foto: Roar Svendsen, Lendermann

Som alle St. Olavlosjer har også vi her på Steinkjer vært rammet av tiltakene i forbindelse med pandemien som rammet hele verden i starten av 2020. Til tross for dette, har vi faktisk fått til å gjennomføre flere av våre terminfestede og planlagte Losjemøter, både i 2020 og i 2021. Ikke minst så klarte vi å gjennomføre vårt tradisjonelle julemøte i 2020, dog uten besøkende gjester. Dette fikk vi dessverre ikke til å gjennomføre i 2021. Vi har forsøkt å holde kontakt, Brødrene imellom. Enten ved fysiske samlinger når dette har vært mulig, eller via telefon og på nett. Vi har vært nødt til å foreta noen få administrative tilsettelser av Embedsmenn, da enkelte har ønsket å tre ut etter å innehatt Embete i mange år. Rådet gjennomførte ingen fysiske Rådsmøter i 2020, men vi fikk gjennomført 2 møter i 2021. Forøvrig har Rådet holdt telefonmøter og korrespondert via e-post og SMS. Vi har opplevd en liten tilbakegang av antall medlemmer, men dette skyldes dessverre dødsfall. Vi lyser fred over våre døde Brødre.

Ved Fellesmøte med Losjene St. Olav XIX Trondheim, XXII Stiklestad og XV Steinkjer, den 26. oktober ble vår Broder Jan Arne Reppen tildelt Ordenens Hederstegn for 25 års medlemskap. Dette Fellesmøtet var vårt 37 i rekken i Trøndelagslosjene.

Vi jobber målbevisst med å styrke rekrutteringsarbeidet, slik at vår Losje og vår Orden skal vokse. Her er vi takknemlige for den "verktøykassen" som den sentrale Rekrutteringskomiteen har utarbeidet og utstyrt oss med. Dette er et godt verktøy, som vi ser kan være med å skaffe nye medlemmer til vår Orden.

Vi er også veldig opptatte av å ta oss av våre nåværende Brødre, slik at alle trives og ønsker å være aktive Brødre i vår Losje. Dette gjøres bla ved å ikke sette våre nye Brødre inn i krevende komiteer det første året, men er selvsagt glade om Brødrene selv ønsker å bidra. Ikke minst har vi også klart å gi våre Losjemøter et godt innhold, noe som gjør at vi har godt oppmøte på våre faste Losjekvelder, som er ca hver 14. dag i perioden august/september tom mai. Vi har, takket være vår Drott, fått en fast form på temaord til hvert møte, der alle kan bidra med sine tanker rundt disse.

Videre forsøker vi å ha sosiale sammenkomster utenom de faste Losjekveldene, gjerne i form av en sommerfest, der vi også har med oss ledsagere. Vi har også "kaffetreff" minst et par ganger i uka, noe som gjør oss mer sammenspleiset.

11. februar 2022 fikk vi besøk av vår Storkommandør, Broder Per Støyva, som foresto Installasjon av nye Embedsmenn i vår Losje. Samme kveld foresto også Storkommandør tildeling av 25 års Hederstegn til Brødrene Trond Skevik og Roar Svendsen. Til å hjelpe seg med disse oppgaver, hadde Storkommandør med seg Brødrene Geir Sivertsvik, Drott Losje XIX Trondheim og Steffen Gran, Seglbevarer i PLO Trøndelagen, som Forrettende Stormarskalker. Dette ble et utrolig flott Losjemøte, der det også ble holdt mange fine taler. Ikke minst var det flott å høre "Tord Foleson" av Per Sivle, fremført på dikterens dialekt. Etter at det Rituelle møtet var ferdig, ble det tid til sosial forbrødring i salongene før kveldens Toastmaster inviterte forsamlingen til Bords. Her ble det også mange flotte taler, av Storkommandør og av Drott, samt fra Brødrene som fikk Hederstegn, men også fra andre Brødre tilstede på dette møtet. Vi i Losje St. Olav XXV Steinkjer ønsker å takke Storkommandør for at han ville ta turen til Steinkjer i denne, for vår Losjes- og for Brødrene som fikk Hederstegn, store feststund. Vi ønsker også å rette en stor takk til de Forrettende Stormarskalkene fra Losje St. Olav XIX Trondheim, for den flotte og stilfulle opptreden.

Den 24. februar ble Ridder Egil Ostad tildelt vår Ordensring, som er et synlig tegn på at han er en Ridder i Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norden.

Den 10. mars i år, hadde vi så gleden av å ta opp vår første nye Broder på en god stund. Broder Rune Melbø ble Ritual- og standsmessig opptatt i 1. Grad ved vårt 289. møte i denne Grad.

Torsdag 24. mars var Losje St. Olav Steinkjer vertskap for det 38. Fellesmøtet for Losje St. Olav XIX Trondheim, XXII Stiklestad og XXV Steinkjer. Det var meldt om mange besøkende Brødre fra både Losje St. Olav XIX Trondheim og Losje St. Olav XXII Stiklestad, og vi visste at det ville komme mange fra egen Losje. Alt lå tilrette for et flott Fellesmøte, og vi gledet oss til å sette våre Brødre fra Trondheim og Stiklestad i stevne. Dessverre så ble vi nok en gang minnet på hva vi har vært igjennom de siste to årene, da det begynte å komme inn meldinger om sykefravær av flere av våre tilreisende, men også av egne Brødre. Dessverre så hadde vår Drott også fått corona, noe som førte til at vår ny-tiltrådte Jarl måtte overta i Drott sitt fravær. Denne oppgaven tok han på strak arm, med flott gjennomføring av Losjemøtet. Våre Embetsmenn hadde forberedt seg godt til dette Fellesmøtet, der vi bla annet fikk besøk av Verdige 1. Overmarskalk, Broder Knut Aasland, Hærmester i PLO Trøndelagen, Broder Arne Karlsen, Ærverdige Taler i Senatet, Broder Peder Smehaug og Drott Losje St. Olav XXII Stiklestad, Broder Odd Arve Lein. Totalt var vi 37 Brødre tilstede. Det var et flott Losjemøte, med mange gode innlegg og god stemning, så det var tydelig at gjensynsgleden oss Brødre imellom var stor. Kvelden ble avrundet med sosialt samvær i salongene før Toastmaster inviterte til bords. Kveldens meny var "tapas på Steinkjersk vis". Her var det både varme og kalde retter, og alt falt i god smak hos Brødrene. Det ble også her framført mange gode taler og innlegg, og latteren satt løst når det ble servert gode historier. Etter vel overstått taffel, så var det ennå anledning til å ha sosial forbrødring til det ble tid for oppbrudd.

Tusen takk for besøket, og personlig ser jeg fram til høstens Fellesmøte. Dette er et av mine personlige høydepunkt i Ordens sammenheng.

Bilder fra Fellesmøtet 24. mars 2022 og fra sosiale hendelser i 2021 og 2022

Åremålsdag, Losje XXVII 15 år

Tekst: Leif Aker, FÆOR (bildetekster: Fredrik Kjøniksen, Drott)

Foto: Tor Frode Bråthen

Losje XXVII Drøbak feiret sin 15 års åremålsdag torsdag 17. mars 2022. Det var 27 Brødre til stede, inklusive 3 gjester fra Losje V Fredrikstad. Dessverre hadde mange av våre nabolosjer møte samme kveld. Møtet startet med innføring av Drott Losje V, samt FÆOR.

Tradisjonen tro ble stiftelses beretningen lest, og møtets høydepunkt var utvilsomt gjeninntredelse av en Broder etter 11 års fravær.

Bildet viser Drott Fredrik Kjøniksen til venstre, den gjenopptatte Broder Atle Iversen i midten og Fadder og FÆOR Leif Aker til høyre

Drott, Jarl, Lendermann og Skald fremførte en prolog om Ridderhallen og Symbolske Elementer.

Under Ordet Fritt og hilsninger fremførte Broder Leif Aker sin hilsning og gratulasjon til Losje XXVII på følgende måte:

Losje XXVII, RHK's siste skudd på stammen
15 år - det er det, - som i kveld er rammen

Jeg har lenge sett fram til å stå her i dag
og feire - gi mitt besyv i vårt åremåls-lag

Bli med meg på en tur med tilbakeblikk
tilbake til våren 2007 - og litt historikk

En vårdag i mars var dagen, og alt var i rute
Det lå spenning i luften, da vi møttes der ute

Mon tro om de alle, visste hva de gjorde?
De djerne Brødre, som ville og som torde

Oscarsborg var stedet, med Ridderhall klar
Stiftelse stilfull - og møte; vi minnes det var

Høytidelig Bankett og fest, 150-talls Brødre
tilstede

slo ring om nyvinningen - i en trofast
Broderkjede

På «holmen» det var at startskuddet gikk
Lite vi ante, men - en kraftplugg - vi fikk

Den nyfødte krabat lærte raskt å gå
Tiden går fort, - er snart voksen nå

Dyktige, kreative Brødre er kommet til,
med pågangsmot - og som kan - og vil

Møter blir avholdt, med innhold så bra
Jeg undres iblant, hvor får de det ifra?

Innlegg, prologer, ordspill og musikk
Rituelle tekster, mysterier, symbolikk

Skalds ord for dagen, så sjelfulle og vare
Til hjertet de går, rett fram rører deg - bare

Vår Kantor, en kunstner med tonenes harmoni
Løfter stemningen med valg av musikk og
melodi

Stemning, samhold, høytid, og følelser mange
Ja, mer kan vel ingen - av oss forlange

For slik har det vært, møte for møte - år etter år
Heder og ære, fortjent - er den ros - de nå får

Opptagelser mange, vår Broderkjede øker
Med Brødre nye, som vårt samhold søker

Jo, - vår rekruttering er kronet med hell
Vi ser tydelige bevis på det - her i kveld

10 år senere, - og reprise, - en bekreftelse vi fikk
med jubileum der ute - til anerkjennende blikk

Et storstilt møte, etterfulgt av stilfull bankett
Storfint besøk, ja, suksess det ble - rett og slett

Ja, mange er de minner som er blitt oss så kjære
Som Brødre i Losje XXVII, vi alle stolte kan være

Ydmykt og stolt jeg minnes – femten år er det
gått

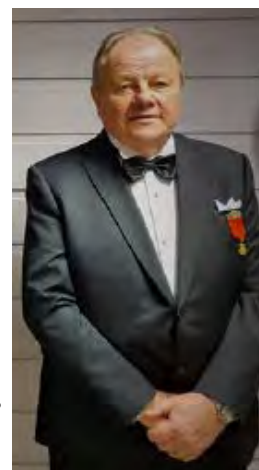
En livskraftig Losje med særpreg og stil, har vi
fått

Takk kjære Brødre, for alt hva dere har gjort
å feire dette i sammen i kveld er meg stort

Takk også til vårt opphav, Losje VII i Moss
De ga liv til og fostret opp det, - som ble oss

La meg avslutte her min oppriktige ovasjon
Ta imot **min aller hjerteligste – Gratulasjon!**

Gratulerer med dagen!

*Første Ærverdige og Opplyste
Ridder, Broder Leif Aker*

Under påfølgende Brodermåltid, hvor det ble servert Kalvefilet m/rødløkskompott, søtpotet og ovnsbakte Amadine poteter, var stemningen høy i god Broderånd.

Dette stemningsbildet viser endel av Brødrene under Brodermåltidet.

Vår gjeninntredende Broder Atle Iversen ble nok en gang ønsket velkommen tilbake i Losjen av sin Fadder, Leif Aker, og han kvitterte med å takke for tilliten, og satte stor pris på igjen å være med i og en del av Broderskapet.

Broder Knut Olsen Losje V overrakte to permer med Losjehistorie, noe vi satte stor pris på.

Bildet viser Knut Olsen Losje V som overrekker en av permene med Losjehistorie til vår Drott. Med på bildet, sittende ved bordet, er også Drott i Losje V Rune Ramberg til høyre og Lendermann i Losje XXVII Arnljot Kristiansen til venstre.

Hyggelig besøk fra Losje V, Broder John Fr. Vister, en Ordenens «Grand Old Man» med hele 62 års medlemskap i RHK.

HVA ER EN SKUTILSVEIN?

Under et møte i Losje XVII Stavanger, reiste en Broder seg og spurte: Hva er en Skutilsvein, og hvor kommer ordet fra?

Broder Erik Pettersen, som da gikk som 1.ste Skutilsvein, tok oppdraget og fant frem til følgende på internett, hentet fra Store norske leksikon:

Broder Erik Pettersen tok jobben med å finne ut av hvor ordet Skutilsvein kommer fra.

Hirdskrå

Hirdskrå (norr. hirðskrá) er ei norsk lovbok frå mellomalderen som regulerte tilhøvet mellom konge og hird, og omhandla elles dei ulike hirdmennene sine rettar og plikter, og dei ulike gjeremåla og tenestene deira.

Ordet **skutilsvein** eller **skutelsvein** kommer av norrønt skutilsveinn, av skutill, fat, opprinnelig fra latin. Begrepet viste i middelalderen egentlig til en tjener som vartet opp ved kongens bord, men etter hvert kom det til å betegne en egen del av hirden, nest etter lendmenn i rang.

I 1277 bestemte Magnus Lagabøte at skutilsveinene etter europeisk mønster skulle ha tittelen ridder, og tiltales som 'herre'.

I Hirdskråen er hirden delt i tre klasser eller lovfelleskap med ulike oppgaver, rettigheter og rang:

hirdmennene, gjestene og kjertesveinene. Blant hirdmennene ble det skilt mellom hirdstjorene og de øvrige hirdmennene. Til hirdstjorene hørte lendmennene, skutilsveinene, stallaren og merkesmannen. Kansler og fehirde var likeledes opprinnelig hirdembetsmenn.

Når en nykommer skulle tas opp i hirden, skulle han falle ned på kne framfor kongen og legge sine hender i hendene til kongen. Deretter skulle kongen kysse ham. Det var denne delen av seremonien som ble kalt håndgang, som svarer til det latinske homagium, derav termen håndgangne menn Hirdmenn.

Hirdmenn hadde krav på vern og støtte fra sin herre. Dette ble kalt traust. Hirdherren lønnet troskap og tjeneste med gaver som klær, våpen og gull. Hirdmenn fikk også andeler av krigsbyttet. Om en hirdmann ble drept, skulle det betales høyere mannebøter enn for vanlige folk.

Hirdmenn i aktiv tjeneste ble sagt å være «bordfaste» (bordfastir). De utgjorde kongens livvakt (hofudvordr) og var et væpna følge (fylgd).

Hirdmenn gjorde skiftevis tjeneste, gjerne 6-12 av gangen, og bodde på kongsgården, der mange av dem spiste ved herrens bord. Var herren på reise, fulgte de alltid med. Hirdmenn fikk utbetalt lønn (máli) og ble derfor også kalt málamenn. Hirdmenn deltes inn etter rangorden i hirden, der herrens stallare var hans viktigste og mest betrodde mann.

Hirdens sammensetning:

1. **Stallare**, før Håkon Vs tid (1299–1319) hirdens øverste befal og kongens mest betrodde mann.
2. **Merkesmann**, en som førte kongens merke/banner. Magnus Lagabøte (konge 1263–1280) hever i 1277 merkesmannens inntekt og posisjon i hirden til samme nivå som stallare og lendmenn. Tok over posisjonen som hirdstyrer på Håkon Vs tid.
3. **Skutilsvein** (drottsete/lendmenn) eller bordsvein vartet opp ved kongens bord. Ifølge Magnus Lagabøtes hirdskrå kom skutilsveinene nest etter lendmennene i rang, og ble fra 1277 offisielt kalt riddere. Tittelen drottsete økte i rang og overtok etter hvert stallarens posisjon som kongens (drottinns) høyre hånd. Lendmenn kalles etter 1277 offisielt baroner.
4. **Kjertesvein** var folk av god ætt. De var håndgangne menn, men ikke sverdtakere (ikke sverget inn ved sverdet). Kjertesveinene var unge gutter som ble opplært til hoffliv og våpenbruk, for senere å bli hirdmenn av høy rang (skutilsveiner).

5. **Fehirde** var en som vokter kongens fe, gods eller penger, og tok seg av kongens skatteregnskaper. Han var ikke våpenfør.

6. **Gjester** var ikke håndgangne menn, men snarere hirdens mørkemenn. De hadde plikt til å «gjeste» andre menns hjem, og ikke alltid med vennskap. De bisto fehirde, lendmenn og sysselmenn i saker som vedkom kongen, og fikk halv hirdmanns lønn. De hadde også plikt til å undersøke hele kongens rike, for å finne ut om han hadde uvenner noe sted. De var kongens vaktstyrke og etterretningsvesen, men fikk ikke sitte ved herrens bord (unntatt til jul og påske).

FRA RIKSLOSJEMØTET PÅ HØNEFOSS 19.-20. MARS 2022

Tekst og foto: Ivar Sørensen, Storpreat

En fin samling av Riddere som fullførte Gradsforfremmelser til 27. Grad på Rikslosjemøtet.

Det ble et meget vellykket Rikslosjemøte med gradforfremmelser til 25. Grad og til 26.-27. Grad helgen 19.-20. mars 2022. Det var 37 Riddere som ble forfremmet til 25. Grad lørdag og 36 Riddere som ble videre forfremmet til 27. Grad søndag. I det vesentlige tilhørte disse «Embetsmannsgruppe 2023». Med nye Ritualer og med stort fremmøte var det selvfølgelig knyttet spenning til gjennomføringen. Imidlertid var Kollegiet, med Overkommandør Per Arthur Leknes i spissen, meget godt forberedt og gjennomførte møtene på en meget stilfull og verdig måte. Kollegiet har ansvar for gjennomføringen av Rikslosjemøter i 19. – 27. Grad i Ordenen. Ved siden av Banketten på lørdag var det god anledning til sosialisering gjennom helgen. Det er nok en fordel at alle disse, som kan bekle Embeter og påta seg viktige oppgaver for Ordenen RHK fra Rikstinget 2023, blir godt kjent med hverandre gjennom slike samlinger. Det ble en fin opplevelse for møtende gjester å følge disse forfremmelsene av ivrige og engasjerte Riddere.

Embetsmennene i Kollegiet på Rikslosjemøtet 19. og 20. mars 2022:

Foran fra venstre: Storkantor Ellef (vikarierte for Overkantor), Overårmann Tor Gustavsen; Overkommandør Per Arthur Leknes, Overprelat Rolf Solheim, Overvokter Øystein Andersson.

Bak fra venstre: 1. Overmarskalk Knut Aasland, Overstattholder Olav By, Overseglsbevarer Sigfred Samlanes og 2. Overmarskalk Ole Einar Haugen

STAMHUSKOMITEEN ORIENTERER

Som kjent har det siden Rikstinget 2020 vært arbeidet med forsøk på å realisere et eget Stamhus for RHK med formål: **Samlokalisering av hele den sentrale virksomhet i RHK.**

Komiteen består av:

Ivar Sørensen (leder), Administrasjonskollegiet

Knut Aasland, Kollegiet

Roar Svendsen, PLO Trøndelagen

Hans Dahlmann, PLO Borgar

Olav By, PLO Miøsen

Steinar Braaten, PLO Viken

Fredrik Helland, PLO Kaupang

Kjell Einar Almeland, PLO Gula

Stamhuskomiteen har det siste året gjennomført 10 komitemøter og vurdert flere mulige prosjekter for en slik etablering. Møtene har i hovedsak vært gjennomført på Teams, mens vi hadde et fysisk møte for befaringer på de mest aktuelle stedene «Sentralt Østland» dvs. Hønefoss (2 mulige lokasjoner) Nebbenes/Eidsvoll Verk og på Jessheim.

Komiteen har i første rekke arbeidet med alternativer for **stedsvalg** innenfor «Sentralt Østland» og definert dette til aksene mellom Drammen-Hønefoss-Eidsvoll-Jessheim/Lillestrøm-Oslo. For hver av de aktuelle lokale Losjene ble det opprettet en kontaktperson for å undersøke interessen/muligheten for etablering av et slikt Stamhus i sitt nærområde. Losjene i Hønefoss og Eidsvoll har lagt ned mye arbeid i dette i hele perioden.

Ved oppstart av komiteens arbeid konstaterte vi at RHK hadde svært begrensede økonomiske ressurser for en slik etablering, spesielt om prosjektet skulle ende opp i muligheter for en fullstendig samlokalisering, dvs **«Alt under ett tak»**. Komiteen har imidlertid tenkt langsiktig på mulig endelig stedsvalg for en slik etablering og også samlokalisering med andre samarbeidspartnere, Ordener og foreninger. Det er også gjort noen konkrete henvendelser til slike, men det vil kreve lengre tid for å etablere noe avklart samarbeid. Komiteen kom gjennom sine møter etter hvert til at her måtte hele Losje-Norge i RHK i tilfelle bidra med økonomiske ressurser, noen Losjer har betydelige fondsmidler. Komiteen arbeidet derfor frem mot Drott- og Hærmestermøte 2021 med formål å presentere to alternative, gode prosjekter og et mulig finansieringsprosjekt. Et mulig samarbeidsprosjekt og finansiering mener vi bør etableres gjennom et eget SA eller AS og ikke direkte i organisasjonen RHK. Dette for å avgrense drift og begrense risiko ved en slik forretningsdrift.

På **Drott- og Hærmestermøtet 2021** fremla vi to av komiteens foretrukne prosjekter som komiteen ønsket å få tilbakemeldinger på fra grunnlosgjene. Disse var **Hønefoss og Nebbenes/Eidsvoll Verk**. Det ble i etterkant av møtet sendt ut et spørreskjema for å sondere muligheter for økonomiske bidrag og grunnlosgjenes foretrukne alternativer for leie/eie og valg av prosjekt/sted.

Hovedtrekkene i tilbakemeldingene er følgende:

- Ved utløpet av fristen var det kun halvparten av Losjene som hadde svart (13 av 26).
- Etter utsendt påminnelse kom det inn nye 6 svar, slik at 19 av 26 Losjer har besvart innen utsatt frist og komiteens møte samme dag, den 23. november 2021.
- Det er kun et fåtall av Losjene som gir tilbakemelding på økonomisk bidrag til etablering av et eget Stamhus/ «Alt under ett tak» for RHK og beløpene i seg selv er ikke tilstrekkelig til å dekke forventede investeringskostnader.
- Det er klart de fleste Losjene som mener at RHK bør fortsette å leie lokaler fremfor å eie. Begrunnelsen er gjennomgående av økonomisk art ved at RHK p.t. har for få medlemmer og dermed ikke ryggrad til å gjennomføre de nødvendige investeringer.
- De fleste Losjene mener p.t. at RHK bør fortsette i leide lokaler slik de er etablert på Hønefoss.

Ut ifra ovenstående konkluderer Stamhuskomiteen slik:

- Det er ikke mulig/økonomisk forsvarlig å gå videre med et eget Stamhus/eierskap på Eidsvoll Verk eller tilsvarende prosjekt for nyetablering på det nåværende tidspunkt.
- Det er Hønefoss som kommer fram som den lokasjonen flertallet av svarene Stamhuskomiteen har fått, ønsker som sted for Rikslosjens virksomhet også fremover.
- Det må derfor bli leie fremfor eie i en god del år til, altså at RHK fornyer de leieforhold vi i dag har på Hønefoss for en ny periode.
- For å kunne ha muligheter til en fremtidig etablering av Stamhus/ «Alt under ett tak» bør det nå planlegges for å bygge opp økonomi til formålet gjennom et eget Fond for Stamhus. Dette må presenteres på DHM-møtet 2022 og endelig vedtas på Rikstinget 2023.

Komiteens videre arbeid og anbefalinger:

Stamhuskomiteens Mandat er omfattende, og vi er innstilt på å arbeide videre innenfor det gjeldende Mandat frem til Rikstinget 2023. Inkludert i dette ligger å utarbeide forslag til saksframlegg med tilhørende dokumentasjoner og økonomiske konsekvenser. Det blir da opp til Administrasjonskollegiet å legge sitt endelige forslag frem for DHM-møtet 2022 og Riksting 2023.

Stamhuskomiteen har uansett bedt Administrasjonskollegiet om å legge fram forslag for Rikstinget 2023, om å etablere et eget fond for framtidig Stamhus. Dette for en gang i framtiden å kunne ha et økonomisk fundament til å ha eierskap til sitt eget Stamhus med «Alt under ett tak».

Med Broderlig hilsen

Ivar Sørensen, Knut Aasland, Roar Svendsen, Hans Dahlmann, Olav By, Steinar Braaten, Fredrik Helland, Kjell Einar Almeland.

HVORFOR HETER FORENINGEN I CHICAGO SOM VI STAMMER FRA «NORA»?

Tekst: Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad

Foto: Rikslosjens arkiver

Under sak nr. 7 på Rikstinget på Voss i 2020, står det:

Vår historie har en opprinnelse fra foreningen Nora som ble stiftet 18. juli 1860 og var en lokalforening med medlemmer kun fra Chicago.

Nora er et kvinnenavn med flere opprinnelser, blant annet som en kortform av Eleonora og som et arabisk navn som betyr «Lys».

Nora har flere mulige opphav, det kan være:

- Som nevnt over, en kortform for Eleonor, Eleonora eller Eleonore. Disse navnene er sannsynligvis utledet av Helen, som kommer fra det greske ordet helene, «lys» eller «skinne». Dette er den vanligste forklaringen i Norge.
- En kortform av Honora, som har opphav i det latinske navnet Honorius, «ære».
- En feminin form for mannsnavnene Nor og Nore som har opphav i det norrøne nordr eller det gammelhøytyske nord, som begge betyr «Nor».
- Navnet kan også knyttes til landsnavnet Noregr, «Norge».
- Et symbol på Lys- og Nord - «våre fedres fosterland og arbeidet for vedlikeholdelsen av det norske språk og utbredelsen av norsk Litteratur i Amerika»?

Så langt fra Rikstinget på Voss i 2020.

Foreningen Nora hadde sin opprinnelse fra Det Skandinaviske Selskap som først ble opprettet New York 9. juli 1844 og noen år senere i Chicago. Foreningen besto som navnet sier av skandinaver.

I 1857 gikk svenskene ut og dannet sin egen forening som de kalte «Svea», Nordmennene gikk ut i 1860 og ga sin forening navnet «Nora». Dansken var siste mann ut i 1862 og ga sin forening navnet «Dana» i enkelte tilfelle brukte de også «Dania».

Tilbake til de andre skandinaviske foreningers navn, så har de en sammenligning ved at de tre første bokstavene i hjemlandet ble brukt av alle – Sve – Nor – Dan , alle endte på a.

Jeg tror de tre første bokstavene hentyder på hjemlandet og den siste på Amerika.

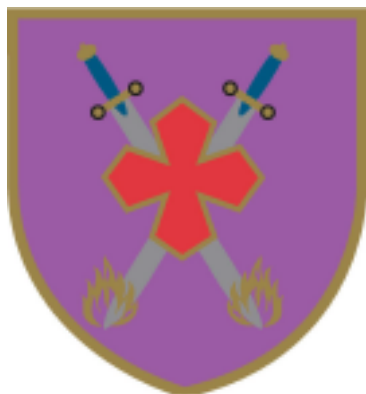
Det er en enkel løsning som kan ha noe for seg tror jeg.

St. Olaf Lodge no. 8, Milwaukee 1894

MØTE I SENATET AVHOLDT 12. MARS 2022 PÅ HØNEFOSS

De Ærverdige Riddere i Senatet avholdt et 33. Grads møte i Ideon i Sekretariatets lokaler på Hønefoss lørdag 12. mars 2022. Senatet har tradisjonelt avholdt sine møter i forbindelse med Storkollegiets møter med forfremmelse til 9. Grad. Grunnet Covid-19 og pandemien er det derfor lenge siden Senatet hadde vært samlet til møte.

Til dette møtet var invitert 3 nye Ærede Riddere, samt Ærverdige Første Fader av Norden for innvielse i 33. Grad, nemlig Broder Fredrik Helland Losje X Skien, Broder Tor Frode Bråthen Losje XXVII Drøbak, Broder Even Granlund Losje XVIII Lillehammer, samt ÆFFN, Broder Knut Olav Sunde Losje XIII Hønefoss.

De ble alle innviet i 33. Grad i en høytidelig seremoni hvor de fikk tildelt sine prydelser.

På programmet sto også innsettelse av nye valgte embedsmenn. Broder og Ærverdige Ridder Tormod Fjære ble innsatt som Væpner, Broder og Ærverdige Ridder Sigmund Lundal ble innsatt som Sekretær. Deretter fikk Broder og Ridder Knut Olav Sunde sin embedsbefaling som Ærverdige Første Fader av Norden, med sete i Senatet.

Under arbeidsmøtet ble våre avdøde Ærverdige Riddere Aage Hoel, Kjell Brede Eriksen og Truls Birkelid minnet.

Etter lukning av møtet samlet alle seg til lunsj og hvor praten gikk godt rundt bordet, om både Ordenen og profane ting.

Det ble uttrykt stor takk til Brødrene Roar Kristiansen Hølen og Nils Helle, begge fra Losje XIII Hønefoss som hadde lagt alt godt til rette for oss, slik at møtet kunne foregå på en verdig og høytidelig måte.

Med Broderlig Hilsen
Senatet

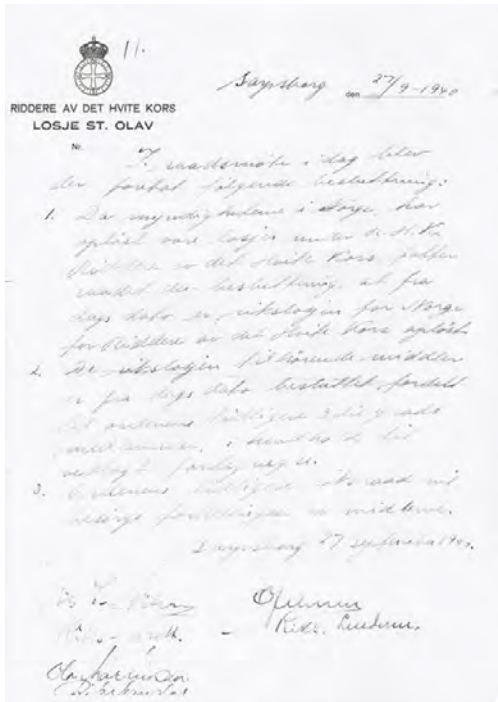
FRA ORDENENS HISTORIE

Vi fortsetter med vår artikkelserie om Ordenens historie, velvillig gjort tilgjengelig for oss av Broder Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad.

Historikk om hvordan Losjene fikk utstyr så de kunne holde ordinære møter etter Krigen 1940/45:

Tekst og bildeutvalg: Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad.

Jeg begynner med å vise til brevet som Riksrådet sendte ut til Losjene 27/9. 1940, om opphør av Ordenen Riddere av Det Hvite Kors og Losjene. Dernest brevet som Riksrådet sendte ut til Losjene 27/5. 1945 for å igjen ta opp arbeidet i Losjene.

Brev fra Riksrådet til Losjene 27/9 1940

Brev fra Riksrådet til Losjene 27/5 1945

Det var nå slutt på krigen som hadde vart i 5 lange og tunge år, men noe lærte vi nordmenn oss under krigen, og det var å hjelpe hverandre i stort og smått. En liten historie om hjelpsomhet har jeg lyst til å ta med:

Min Losje, Losje St. Olav V. Fredrikstad, skulle ha sitt første møte etter krigen 3/10. 1945, men manglet noe utstyr, men ved hjelp fra Losje II Oslo, ble det manglende utstyr utlånt derfra. Det var 2 av de yngste tredjegrads Brødrene som kom med toget fra Oslo og hadde med seg det utstyr som trengtes. De overvar selvfølgelig møtet og overnattet på hotel og returnerte til Oslo dagen etter.

Før Krigen var det 6 losjer i Ordenen Riddere av Det Hvite Kors. 5 av disse fikk alt sitt utstyr beslaglagt av Gestapo, bare 2 Losjer hadde sitt utstyr kontakt etter krigen, nemlig Losje St. Olav nr. I Drammen og nr. II Oslo, fikk reddet sitt utstyr.

Riksrådet gjorde en formidabel jobb med å skaffe Ordenen og dens Losjer sine finanser og utstyr tilbake, slik at Losjene kunne gjenoppta sine møter. Det må særlig nevnes 3 medlemmer av Riksrådet: Riksdrott Nils Nilsen, Rikskansler Ola Martinsen, disse to var medlemmer av Losje St. Olav IV Sarpsborg, og Riksskattmester Johan Vister fra Losje V. Fredrikstad. Særlig mellom Ola Martinsen og Johan Vister var det stor aktivitet og korrespondanse. Likedan må nevnes Drott i Losje St. Olav V. Fredrikstad Hans Johansen som sto for det meste av arbeidet med utstyr til Losjene, han og Ola Martinsen hadde et godt samarbeid.

I brev 25/5. 1945 til Riksrådet fra Losje V. sier de at de hadde hatt sitt første møte 16/5. hvor det ble debattert anskaffelse av nytt utstyr. Det ble her konkludert med at Riksrådet måtte ordne med utstyr til alle losjer overett så utstyret ble likt, og at Riksrådet måtte sammenkalle til et møte med 1 eller 2 mann fra hver losje for å behandle den nye situasjon. I brev fra Riksrådet 9/6. 1945 skriver Rikskansler Ola Martinsen at Rikslosjens arkivsaker under de 5 krigsårene har vært oppbevart hos seg og at alt er i behold, slik som det var ved krigens utbrudd 9. april 1940.

Man fikk meddelelse om at en del effekter tilhørende vår Orden lå i Frimurernes Stamhus i Oslo, og det ble anmodet om å hente disse. Frimurernes Stamhus ble okkupert av tyskerne i 1940, og dette hus hadde i lengre tid under krigen vært museum og åpent for publikum. Et par av medlemmene reiste inn til Stamhuset og fikk se over beholdningen, og på den måten kom noe til rette igjen. Mange verdifulle ting hadde nok i okkupasjonstiden funnet andre veier. Litt etter litt ble det skaffet til veie de manglende effekter, men en streng rasjonering og mangel på varer gjorde at det gikk flere år før Losjene igjen fikk det utsende de hadde før krigen

Så til selve saken om utstyret:

10/10. 1945 skriver Ola Martinsen:

Snektermester Sørлие hadde fått utlevert tegningene over det utstyr som skulle lages, og at det er bestilt 5 sett av de forskjellige slag, 1 sett til hver losje unntatt Losje II. Han ventet bare på å få det utstyret som han skulle lage trearbeidene til.

11/10. 1945 skriver Hans Johansen Losje V. Til Ola Martinsen:

Til din orientering kan jeg meddele at jeg fikk i oppdrag av Høie Riksdrott å lave følgende ting:

10 sett med kors, ringer og kroner. Disse er alt ferdige.

6 økser og 6 spyd samt 28 sverd, alt dette er i arbeide og håper å bli ferdig i løpet av 8-14 dager.

Skafter til økser og spyd skal Broder Paul Hansen besørge.

Videre har jeg bestilt hos Broder Paul Hansen: 3 underlag for klubbene, ting som trengs for balloting.

Disse siste ting kun for vår losje da jeg har forstått det slik at dette ikke er med i det utstyret som Riksrådet besørger.

Det blir alter, lysestaker, buer og regalier som Dere skal bestille, og som jeg trodde straks var ferdige.

12/10. 1945 skriver Ola Martinsen:

Sørлие har ikke begynt på arbeidene enda, han har mye å gjøre, så han vil gjerne at Broder Paul Hansen overtar hele ordren. Han kan være behjelpelig med tremateriale hvis det trengs.

Jeg har ringt Vister og snakket om saken, Vister lovte å få en annen snekker.

Jeg har sendt ditt brev til meg til Vister til videre underretning og ber Vister bestille:

Altere

Buer, 6 sett bør vi nok ta

og regalier

Med hensyn til regaliene så har Sørлие gjort ferdig en prøve på papir. Den skal jeg få se idag.

Vister nevnte at du ikke syntes noe om dette. Østvold har skaffes noe stoff av tøy tilveie, som han ringt til meg om. Han mente det ville rekke til ca 20 regalier, altså nok til Halden. Muligens kunne han skaffe noe mer. M.h.t, lysestakene blir det en vanskelig sak å ordne.

16/10. 1945 skriver Hans Johansen til Ola Martinsen:

Jeg sender deg idag de omskrevne emblemer, det er 8 stk av hver. Vi har beholdt 2 av hver til oss selv. Det er, ringer og kors, men det er jo flere emblemer til kansler, skald, skultilsvennene. Er det ikke slik, Du får se om du kan skaffe modeller for disse også.

Fra Ola Martinsen får Hans Johansen dagen etter en orientering fra Martinsen ang Sørлие, som har vært litt sen med arbeidene, noe han beklaget, Sørлие hadde med på møte i Sarpsborg prøve på regalier i papir.

Disse var adskillig mørkere enn våre vanlige fra før. Der var en vanlig oppfatning at de kunne brukes som erstatning foreløpig, men regaliene var ikke forsynt med kors og stolper. Dette skulle Sørлие ordne og sende til deg og Drammen for nærmere ettersyn. Prisen antok han ville bli ca. kr. 3,-

M.h.t. De emblemene som skal på regaliene så er disse ikke bestilt. Jeg har skrevet til Losje II Oslo og venter å få skisse av de forskjellige emblemer onsdag i neste uke. Jeg ber deg vennligst utføre 6 sett av hver, samt antall stolper.

På Losjemøte 17/10. 1945 meddelte Broder Johan Vister at vår Broder Øivind Nødtveidt var villig til å påta seg å utføre alt arbeide med trevarer. Dette p.g.a. Paul Hansen var blitt syk.

Sist i oktober 1945 lufter Martinsen tanken om å dra til Sverige for å skaffe stoff til regalier. Han var villig til å reise hvis det ble skaffet valuta eller ordne saken på en annen måte

30/10. 1945 Orienterer Hans Johansen Ola Martinsen: at økser og spyd er ferdige og sendt som ilgods. Skaftene kommer om noen dager fra Broder Paul Hansen.

Han sier også at han er ferdig med 4 sverd og håper å sende 8 stk om kort tid slik at Sapsborg og Halden får, resten kommer senere.

Ang. Regalier: Vi har fått fatt i tøy så vi får nok til oss selv, håper å få de ferdige til vårt årsmøte 28/11.

Ola Martinsen skriver til Hans Johansen den 2/11. 1945 og takker Hans Johansen for alt arbeide med utstyr.

Denne gang 14/11. 1945 skriver Ola Martinsen til Broder Carsten Carlsen i Losje St. Olav V. Fredrikstad med bekreftelse på mottatt 6 sverd og en pakke med skaft.

15/11. 1945 skriver Ola Martinsen til Broder Carsten Carlsen Losje St. Olav V. Fredrikstad: Han takker for underretningen om mer utstyr. Alt er mottatt og videresendt. Likeså uttaler med stor glede over det fine arbeide «Blikkenslagerarbeide»... nei «Gullsmedarbeide».

Det trengs 3 sverd til hver losje.

De lysestakene som Vister hadde med seg fra Oslo er – såvidt jeg så det- alminnelig handelsvare. Riktignok vanskelig å få fatt i idag. Jeg vedlegger en skisse, idet jeg er stemt for at vi bestiller lysestakene hos «Blikkenslageren». Laves av samme materiale som i urner og fornikles. Det er vel ikke råd å få dem forsølvet. Dimensjonene overlater jeg til dere å gjøre. Videre mener jeg at indre og ytre vakter burde ha skjold. Dette er kanskje noe nytt, og på skjoldene burde det være et hvitt kors på rød bunn.

Jeg vil gjerne be deg konferere med br. Hans Johansen om lysestakene. Er det noen stemning for forslaget kunne man jo bestille foreløpig det aller nødvendigste

Ola Martinsen skriver til alle losjene 22/12 1945:

Det meste av utstyret skulle nå være tilsendt de respektive losjer. Det som kan mangle er:

Sverd

Stolper til regaliene

En del utstyr er sendt fra undertegnede, men endel er sendt direkte fra Fredrikstad. For kontroll og oversiktens skyld bedes losjene velvilligst snarest å sende inn en oppgave over hva de har mottatt av utstyr.

Symbolene som legges frem under møtene, så synes det som om disse ikke er levert

7/2. 1950 Skriver Ola Martinsen til Johan Vister:

Gode ven. Vedlagt følger anvisning på 50 meter silke. Var det ikke 100 meter vi søkte om?

Som avslutning kan jeg nevne at etter krigen var det en utstilling i «Stamhuset» til Frimurerne i Oslo, hvor Broder Tunbo i Osolosjen var og så, han fant våre protokoller som han fikk utlevert og sendt oss.

I tillegg ble 4 trearmede lysestaker funnet,

3 voteringsklubber m/sølvbeslag og

1 dokumentmappe.

I losjemøte 15/11. 1945 opplyser Br. Johan Vister at vi nå har fått igjen samtlige 8 lysestaker og 3 sverd. Alt dette takket være medlemmer i Osolosjen.

I tillegg til alt ovennevnte utstyr ble det laget utstyr som skulle brukes i 3.dje Grad i tillegg.

Nye Brødre

Nye Brødre fra 14. desember 2021 fram til 31. mars 2022

Etternavn	Fornavn	Losje	Startdato
Berggren-Waallann	Øyvind	St. Olav XI Sandefjord	29.03.2022
Abrahamsen	Jan Erik	St. Olav I Drammen	21.03.2022
Åby	Martin	St. Olav VII Moss	17.03.2022
Sivertsen	Ulrik Andreas Dahle	St. Olav V Fredrikstad	16.03.2022
Dønnum	Olaf Andreas	St. Olav XXVI Eidsvoll	14.03.2022
Melbø	Rune	St. Olav XXV Steinkjer	10.03.2022
Lauritzen	Geir Ove	St. Olav XIX Trondheim	10.03.2022
Fagerland	Håkon Flak	St. Olav XIV Kristiansand	09.03.2022
Joa	Alex	St. Olav XIII Hønefoss	02.03.2022
Jensen	Arne Emil	St. Olav XII Bergen	23.02.2022
Grøhn	Kristian	St. Olav XII Bergen	23.02.2022
Haave	Erling Furan	St. Olav XXVII Drøbak	17.02.2022
Dauidsen	Andreas	St. Olav XX Haugesund	03.02.2022
Sevland	Espen	St. Olav XX Haugesund	03.02.2022
Bræck	Thomas	St. Olav VII Moss	03.02.2022
Sande	Kenneth	St. Olav XI Sandefjord	11.01.2022

Vi ønsker våre nye Brødre velkomne blant oss

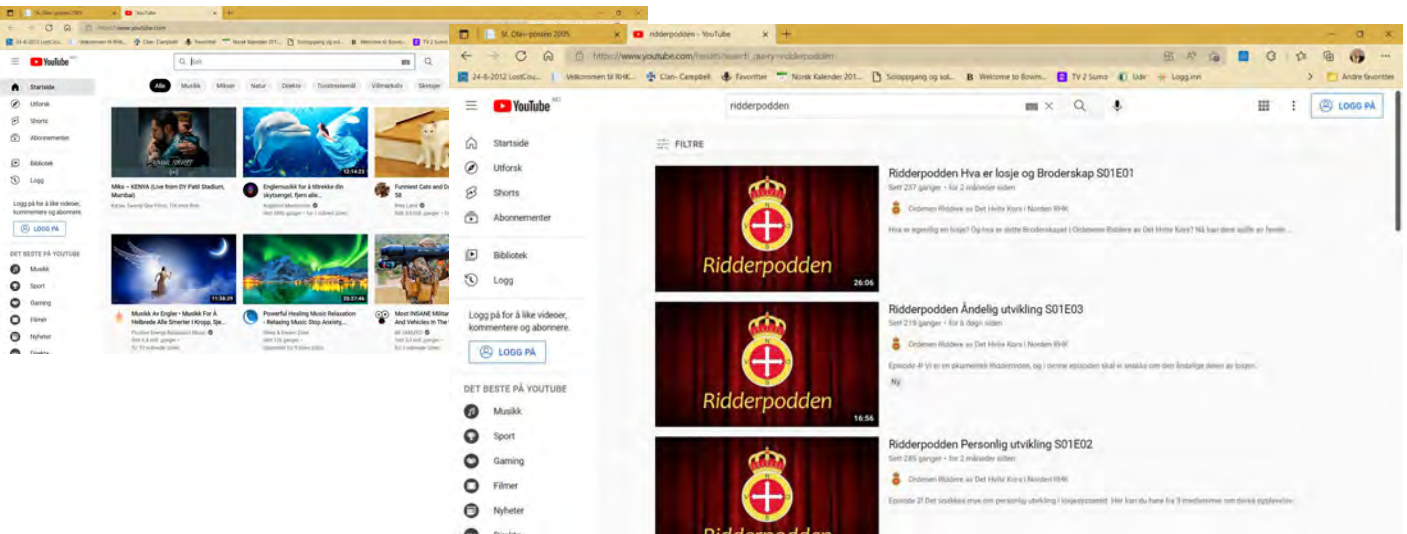

FRA REDAKSJONEN St. Olavposten feirer dette året 50 år fra sin første utgivelse i 1972. I den forbindelse vil vi markere dette spesielt i høstens utgave av St. Olavposten. Her vil det bli presentert en del generell historie fra vår Orden, men også innslag fra St. Olavpostens egen historie.

For øvrig er vi glade for å ha fått inn usedvanlig mange rapporter fra **Losjenes aktiviteter** til denne utgaven. Det er ingen tvil om at Losjene med dette viser en betydelig økt aktivitet i Losje-Norge inn i dette året, så takk til alle dere som har valgt å dele dette med leserne av St. Olavposten. Vi må kunne håpe at dette inspirerer stadig flere til å delta på de fysiske møtene og alle aktivitetene i Ordenen.

Det er også kommet inn noen forespørslers til redaksjonen om og forklaringer til hvordan Brødrene kan få enklest mulig tilgang til **Ridderpodden** som nå er lagt ut på RHKs hjemmesider. Det enkleste viser seg å være å gå inn på **Youtube** og søke på **Ridderpodden**. Da kan du gå videre direkte til RHKs hjemmesider og få frem hittil 3 utgaver som du kan velge blant. Her vil du også finne Ordenens presentasjonsvideo.

I dette nummer kan du gå direkte inn på Ridderpodden, ved å klikke på bildet under til høyre.

Før musepeker over bildet over, og venstreklikk

Redaksjonen ønsker alle våre Brødre, Søstre og lesere god lesing i den stille uke, som Påsken blir betegnet som. Siden Påsken er håpets høytid, må vi også håpe at våpnene stilner i den konflikten som har ført Europa ut i en forferdelig krig med ufattelige menneskelige lidelser.

Med Broderlig Hilsen
Redaksjonen

Hederstegn

ORDENENS HEDERSTEGN UTDELTE I 2021/2022:

Redaksjonen arbeider med å innarbeide en oversikt i St. Olavposten over tildelte Hederstegn til trofaste Ordensbrødre. I dette nummer tar vi for oss de som har fått tildelt Hederstegn i løpet av 2021 og frem til utgangen av mars 2022. Vi ser at ikke alle Losjer har fått dette registrert på StyreWeb, slik at oversikten kan være noe usikker. Vi har imidlertid forsøkt å få med oss alle, så langt, ved å gå gjennom Embetsmennenes rapporter fra Installasjoner, møtetreferater mv. men vi ber om tilbakemelding dersom noen Brødre, som har fått overrakt Hederstegn i løpet av 2021 og 2022, ikke er med i denne oversikten.

Vi oppfordrer samtidig Kansler og Drott i St. Olavlosjene om at det lages en rutine for rask innsending av meldingsskjema for dette, på samme måte som for tildeling av Ordensring, Sertifikat mv.

Broder	Losje	Tildelingsdato
50 år medlemskap	(Ikke registrert tildelinger i perioden)	
40 år medlemskap		
Haraldsen, Bjørn Inge	Losje St. Olav X Skien	10.03.2022
Vang, Sten Anker	Losje St. Olav X Skien	24.02.2022
Aga, Lars	Losje St. Olav XI Sandefjord	03.02.2022
Olsen, Svein Erik	Losje St. Olav XIII Hønefoss	02.02.2022
Håland, Lars Tarald	Losje St. Olav XX Haugesund	25.11.2021
Lundal, Sigmund	Losje St. Olav XX Haugesund	25.11.2021
Vatvedt, Ole Chr.	Losje St. Olav IV Sarpsborg	14.10.2021
Pedersen, Rolf Ivar	Losje St. Olav III Kongsberg	04.09.2021
25 år medlemskap		
Østbye, Knut Fredrik	Losje St. Olav IX Tønsberg	16.03.2022
Rene, Anders	Losje St. Olav XXI Voss	28.02.2022
Jansen, Tom Arne	Losje St. Olav VII Moss	17.02.2022
Jyhne, Ole Torstein	Losje St. Olav II Oslo	15.02.2022
Skevik, Trond	Losje St. Olav XXV Steinkjer	11.02.2022
Svendsen, Roar	Losje St. Olav XXV Steinkjer	11.02.2022
Skjæveland, Rolf Gunnar	Losje St. Olav XVII Stavanger	08.02.2022
Årthun, Ove	Losje St. Olav XVII Stavanger	08.02.2022
Sørli, Halfdan Åge	Losje St. Olav I Drammen	07.02.2022
Haugen, Edgar Oluf	Losje St. Olav III Kongsberg	07.02.2022
Frank, Jon	Losje St. Olav XXVI Eidsvoll	07.02.2022
Granlund, Even	Losje St. Olav XVIII Lillehammer	03.02.2022
Østvang, Helge Ivar	Losje St. Olav XIII Hønefoss	02.02.2022
Nesheim, Nils Frode	Losje St. Olav XXI Voss	04.12.2021
Jørgensen, Leif	Losje St. Olav XX Haugesund	25.11.2021
Osmundsen, Einar Baste	Losje St. Olav XX Haugesund	25.11.2021
Øygarden, Rolf Eivind	Losje St. Olav XX Haugesund	25.11.2021
Pedersen, Oddvar Dyve	Losje St. Olav I Drammen	01.11.2021
Reppen, Jan Arne	Losje St. Olav XXV Steinkjer	26.10.2021
Clausen, Christer	Losje St. Olav IV Sarpsborg	14.10.2021
Klavestad, Bjørn Sverre	Losje St. Olav IV Sarpsborg	14.10.2021
Olsen, Arild Jul	Losje St. Olav IV Sarpsborg	14.10.2021
Meland, Arne Roger	Losje St. Olav V Fredrikstad	14.10.2021

Vi gratulerer alle våre trofaste Ordensbrødre med tildelingen!

Frist for stoff til neste
nummer: 27. mai
2022

Neste nummer
kommer ut juni/
juli 2022

Ordenen Riddere av det
Hvite Kors i Norden

Brødre som har gått bort

Avdøde Brødre fra forrige nr. fram til 31. mars 2022

Etternavn	Fornavn	Losje	Død dato
Madsen	Egil Eivind	V Fredrikstad	07.03.2022
Arnesen	Finn	V Fredrikstad	26.02.2022
Bakkane	John	XVI Hamar	26.02.2022
Kampenhøy	Johan	XVI Hamar	14.02.2022
Gustavsen	Ragnar V.	V Fredrikstad	29.01.2022
Johannessen	Frank Normann	XIV Kristiansand	25.01.2022
Kopperud	Arve	V Fredrikstad	21.12.2021
Thømt	Øivind	VII Moss	15.12.2021

Vi lyser fred over deres minne!

Redaksjonen for ST. OLAVPOSTEN:

rhkposten@losje.org

Ansvarlig redaktør: Per Støyva, Storkommandør
Redaksjonsleder: Ivar Sørensen, Storpreat
Lay-out/grafisk : Roar Svendsen, Losje XXV Steinkjer
Redaksjonsmedl.: Åge Brenna, Storseglbevarer
Arne Skive, Storstattholder

MÅTTE ORDENEN R.H.K. VOKSE

I anledning av at Hamar-losjen skulle flyttes opp en grad, ble det holdt et vellykket festmøte som hadde samlet mange representanter fra de andre losjer i landet. «St. Olavsposten»s ansvarlige redaktør og utgiver spurte meg om jeg ville intervju ordenens nye æresbror, *Andreas Østvold*, som sikkert ville være til stede. Du kjenner jo ham godt fra gamle dager, la redaktøren trøstende till!

Joda, jeg traff ham. Etter at det offisielle møtet var over, trakk brødrene seg tilbake til de indre gemakker for å nyte en uskyldig forfriskning før midt dagen. I tobakksrøyken oppdaget jeg intervjuobjektet komme ruvende - akkurat som jeg så ham i gamle dager. Markert ansikt og et lurt blink i øyet.

- God dag, god dag, du lever bra skjønner jeg, sa han med det samme han så meg.

Jeg returnerte hilsenen og minte ham om at vi begge to i virkeligheten var drammensere.

- Jeg er utsendt medarbeider i «St. Olavsposten» for å gratulere deg med den høyst fortjente æresgrad, der som kjent henger høyt.

- Tusen takk, jeg forstår jeg er kiddnappet, etterdi du åpenlyst har en fyllepenn i hånden!

- Riktig bemerket. Jeg skjønner du fremdeles er åndsfrisk, men vi må fatte oss i korthet på grunn av plassmangel.

Mye annonser forstår du - og det er annonsene som gir penger i kassa.

Så begynte jeg med et lettfattelig spørsmål.

- Når begynte du i losje St. Olav?

- I året 1927 i nr. V, Fredrikstad, og kom til nr. VI, Halden, noen få år etterpå der har jeg vært siden.

- Du har såvidt jeg vet innehatt de aller fleste tillitsverv innen ordenen?

- Ja, det kan nok stemme. Det er jo plassmangel, så jeg skal ikke ramse dem opp alle sammen. Jeg har jo vært RD 1950-1956 og i nr. VI har jeg vært D i mange år. Av andre tillitsverv som jeg har satt stor pris på var som medlem av ritualkomiteen 1937-1958.

- Etter dette har du, kjære Andreas, drevet lenger enn jeg har greid, det ble bare RSK, men det ble da et kateter (!) Apropos. Husker du fra gamle dager at RD ble tiltalt med ED?

- Jeg likte ikke forandringen. Jeg synes ED er mer i samklang med titlene på losjens øvrige embedsmenn.

- Er det sant at du har vært litt av en «bråkmaker»?

Andreas smiler over hele ansiktet.

- Jaså, sier man det. Jeg har ikke merket det, men jeg hadde en tid inntrykk av at jeg hadde en viss opposisjon mot meg, men jeg la ikke noe leit i det. Opposisjonen hadde sin oppfatning av enkelte saker, og jeg hadde min. Men gode brødre var vi for det, selvfølgelig, og er det fremdeles.

ST. OLAVPOSTEN

Organ for ordenen R.H.K

NR. 3 1974 2 ÅRGANG

KOM TIL STAVANGER

En fluelort på en globus, ingen medalje i Norgesstatistikken, men hederlig poengplass. Vel 80 000 sjeler har sitt hjem her og cirka 0,2 promille av dem forbereder seg til losjestiftelse.

Sjelden det riktig store, om vi lar historien passere revy, men enkelte småtopper og flere gode tilløp. Landets eldste skjelett fra steinalderbosetningen kan du finne på museet her. Erling Skjalgsson fra Sole husker du gjerne. I dag heter stedet Sola (uttale som Ola) og har fin badestrand, flyplass og oljeraffineri, alt en mils vei fra Stavanger sentrum.

Domkirken og byen har jubileum neste år, ifølge tradisjonen gikk starten henholdsvis år 1125 og 1425. Den eldste hermetikkfabrikken har alt hatt 100-års jubileum, men «Stavangereggene» dvs. fiskebollene, har vel kanskje hatt sin beste tid. Industriinteresserte ellers spisser gjerne ørene ved navn som Dreyer, Rosenberg, Stavangerflint og Tinfabrikken.

Det går an å være lykkelig som liten, for vi må bare innrømme at Himmeibjerget rager høyere til værs enn noen høyde i byen eller dens nærhet. Altså ingen tindesport, men golf og bueskyting for dem som er interesserte. Vi har plussgrader ute om vinteren, men de ivrigste tar båten til Haugesund og kjører til Telemark for å gå på ski! (Det er ikke nødvendig å reise så langt.)

Vi kan vifte med Alexander Kielland og Lars Hertervig, kanskje også med Arne Garborg, Sigbjørn Obstfelder, Aage Storstein, Stinius Fredriksen og Fartein Valen. Ellers er det vel helst underskogen for de mektige trærne. Om vi har kongebolig i Kiellandfamiliens Ledaal eller Sandsgaard, er det helst det jevne vi søker å bevare i «Gamle Stavanger» og sentrums gågater, kontrastene til golde bank- og forsikringskomplekser i stålbetong. Kom til Stavanger og tell trehusene!

Så lever vi her med verdens trusler og muligheter like innpå oss, steller vår balkongkasse eller gressplen

og tror at dette sammen med fotballkamper også hører med til kulturen. Tar du det som vi har det, er du hjertelig velkommen!

«Amerika» - skal -skal ikke?

I nr. 1 i år var vi inne på påsketur i 1975 til Nora-losjen i USA.

På et fellesmøte vi var tilstede, ble vi oppfordret til å realisere disse planene. Denne oppfordring er imidlertid den eneste respons vi har mottatt på dette forslag. Skal turen bli i retning av det vi håpet, «en minnerik losjetur» så bør vi ha en viss deltagelse. For å få en pekepinn om det er grunnlag for å arbeide videre med forslaget er det ønskelig at de som er interesserte sender en melding til redaksjonen, gjerne gjennom losjenes kontaktmenn.

«STATUS»

Det er alltid populært å sette opp status, iallfall så lenge den er positiv.

St. Olavposten har bestått i ett år, hva viser status? Om vi bygger på taps- og vinningskonto, har vi iallfall ikke noe økonomisk underskudd. Ansiktet utad er redaksjonen også freidige nok til å sette på pluss-siden. Kontakten med ikke aktive brødre er vel også på samme side (om noe ensidig).

Den forventede respons, aktivisering, viljen til å meddele hverandre losje(ånd) og tanker, hvor skal så denne posteres? Godt stoff som alle liker å lese, som gjør avisen interessant og god er vel noe enhver redaksjon ønsker å få. I vår Orden burde vel dette være enhver brors «samvittighet».

Alle opplever noe, ser og hører om ting som varmer, er til ettertanke, som gleder og ikke minst styrker oss i vår daglige kamp for tilværelsen. Redaksjonens «dilemma» burde være å vurdere stoff, ikke prøve å strekke det ut for å få fylt spaltene. Jo flere «Journalister», jo bedre og mer givende blir avisen!

AK

Jeg velger meg april

*I den det gamle faller,
i den det ny får feste;
det volder litt rabalder, -
dog fred er ei det beste,
men at man noe vil.*

*Jeg velger meg april,
fordi den stormer, feier,
fordi den smiler, smelter,
fordi den evner eier,
fordi den krefter velter, -
i den blir somren till!*

Bjørnstjerne Bjørnson